

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., poi leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na isto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovoda. — Udje "Katoliško-katoljnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine, — Rosamejni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Rokopisi se ne vracajo, — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje ed enostopne petitixste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprtje reklamacije so poštine proste.

Kako delajo liberalni učitelji?

Svoj najdražji zaklad, nedolžne svoje otroke, morajo izročiti stariši za dobo osem let javnim šolam v vzgojo. Zato pa se ne smemo čuditi, da se stariši z veliko natančnostjo in pazljivostjo brigajo za razmere v šolah. Zasledujejo učni načrt in opazujejo učiteljstvo, kateremu je izročena vzgoja. Bogu budi potrženo, da večina sedanjega učiteljstva na Slovenskem ni taka, da bi ljudstvo gledalo z zaupanjem na šolo, marveč ima opravičene razloge, da s trepetom in strahom izroča svoje otroke ljudskim šolam.

Nezaslišane vesti nam prihajajo zadnji čas o delovanju slovenskega liberalnega učiteljstva na Goriškem. Ker je naše učiteljstvo po večini istega liberalnega duha, zato hočemo dogodek na Goriškem opisati, da postanejo stariši še pazljivejši na delovanje liberalnega učiteljstva.

Liberalni učitelj Strekelj v Komenu se je spravil v šoli na lastnino učencev ter strgal enemu svinjicu Matere božje z vrata in jo vrgel v pljuvalnik.

Liberalni učitelj Bajt v Solkanu je hotel naenkrat komandirati v cerkvi ter je s posebnim uradnim odlokom prepovedal katehetu, da šolskim otrokom ne sme dajati v poljub relikvije sv. Alojzija.

Ta učitelj je šel celo tako daleč, da je pri šolski oblasti vložil posebno uradno obtožbo proti katehetu, ki navaja šolske otroke k večkratni sveti spovedi. In v tej obtožbi si je drznil uradno rabiti te-le gorostasne in nezaslišane besede: „Napeljal je (katehet) namreč nekatere (otroke), da hodijo k spovedi vsako drugo nedeljo. Tako postopanje povzročuje, da izgubijo otroci mnogo časa za pretirani verski pouki in verske vaje ter so za šolski pouk malomarni, leni in topi.“

Tako daleč gre drznost liberalnih učiteljev že na Goriškem. Nam slovenskim Štajercem je treba vse storiti, da pri nas kaj takega ne bo mogoče. Naši knečki poslanci so začeli v Gradcu že tudi brezobziren boj, s katerim hočejo razven različnih gospodarskih stvari, doseči tudi to, da pridejo slovenske šole pod nadzorstvo slovenskega verrega ljudstva in njegovih zastopnikov. Liberalno učiteljstvo in liberalna stranka se upirata z vsemi silami temu boju ter rujeta proti našim bojevnikom v Gradcu. Toda naše

ljudstvo mora ostati sedaj mirno in hladnokrvno ob strani svojih poslancev, kajti gre se za velike reči. Naš boj velja temu, da zadobi verno ljudstvo znaten upliv na ljudsko šolo.

Starišem!

S hitrimi koraki prihaja čas, ko bo deca zopet moralna v šolo. Nemškutarji, ki dobivajo velike podporo od Südmarke in drugih nemških društv, so že razprostriali mreže, v katere hočejo vloviti slovenske otroke, da bi jih poslali v nemške, zlasti Šulferajnske šole. Delajo na vso moč, da bi izneverili kolikor močne veliko otročičev slovenskemu jeziku in slednjic tudi katoliški veri; da bi napravili iz njih metlo, s katero bi lahko pometali po svoji volji. Kako pa naj napreduje slovenska deca v nemški šoli?

V detinskih letih je učila mati izgovarjati otroka prve besede v slovenskem jeziku. Kako je bila vesela, ko jo je začel klicati otrok: mati! Glej, slovenska mati, ta sladki jezik naj pozabi tvoj otrok v nemški šoli in se naj nauči drugega, ki ga ti ne razumeš! Ponemčeni otrok ne bo zaničeval samo svojega jezika in domače navade, zasramoval bo tudi svoje slovenske stariše in ljubil tuje, ki hočejo iztrgati zadnji košček kruga iz slovenskih rok. Na grudi, kjer se je glasila prej mila slovenska gvorica, se bo čul le tuji glas, ne bo več slišati lepo ubranega slovenskega petja, ampak vse bo uničil tuje.

Ali se slovenski otrok res več nauči v nemški, nego v slovenski šoli? Ne, ampak mnogo manj! Otrok, ki zna samo slovenski, hodi leta in leta v nemško šolo zijala prodajat ter ne umetne nemško govorčega učitelja. Mnogo časa mine, predno začne umevati otrok tujo gvorico, in ko jo napol umeje, izstopi iz šole. Naučil se ni drugih, za živiljenje prepotrebnih stvari, ker ni razumel, kaj učitelj prednaša. Na ta način ostaneta glava in srce prazna. V nemških šolah postanejo otroci slovenskih starišev odpadniki in sovražniki slovenskega rodu. In tako se strašno hitro manjša število Slovencov, krčijo se slovenske meje, in Slovenci imajo vedno manj moči in veljave.

Zato bodo zdaj v jeseni vsi slovenski stariši, ki se zavedajo dolžnosti svojih otrok, vpisali svojo deco v slovenske šole, kjer se bodo mnogo več naučili. Tudi nemščine se popolnoma lahko privadijo, ako bo

kenil je naravnost prek po travnikih mimo vojaškega skladnišča.

Pa vojak, ki je stal ondi na straži, ga je zavrnil z osornim „Nazaj!“

„Prosim, pustite me mimo iti,“ prosi ga cesar, katerega vojak v lovski obleki ni spoznal.

„Tukaj ne sme nikdo mimo!“ zavrne ga vojak z rezkim glasom ter prisili tako cesarja, da se je moral nazaj obrniti.

Drugi dan pa pokliče polkovnik dotičnega vojaka pred se ter ga s čemernim očesom premeri od pet do glave, rekoč:

„Vi ste zastavili včeraj samemu cesarju z bajonetom v roki pot. Da pa se v prihodnje to več ne ponovi, imenujem Vas desetnikom, da Vam ne bude treba stati več na straži.

Vendar, gospod polkovnik“ — hotel se je vojak opravičiti, pa ta ga je z osornim „molčite“ zavrnil.

„In da boste drugikrat cesarja takoj spoznali — kar je dolžnost vsakega dobrega vojaka“, — nadaljuje polkovnik, „pošilja Vam Njeg. Vel. 10 svojih podob,“ in polkovnik stisne prestrašenemu vojaku 10 srebrnih goldinarjev v roke, rekoč:

„Izpolnite tudi za naprej vestno svoje dolžnosti! Zdaj pa pojde!“

IV.

Ko je skazal pred nekaj leti cesar zadnjo čast umrlemu grofu Grüneju v Badenu, pripeljal se je četr ure prej tje, kakor je bilo določeno.

V sledi tega ga tudi ni prišla dvorna kočija čakan pravočasno na kolodvor, in cesar si je najel bližnjega kočija ter se z njim peljal v grad.

V gradu so hoteli plačati kočija ter ga odslovti, pa ta se ni dal kar tako odpraviti, češ, cesarja sem jaz pripeljal sem in ga hočem tudi nazaj.

Cesar, ki je stal v bližini, je vse to slišal ter zapovedal kočija, naj počaka tako dolgo.

do pridni in marljivi, saj se v višjih razredih ljudskih šol poučuje dovolj nemščine. O tem se lahko prepriča vsak. V slovenski šoli se bodo pa otroci naučili tudi ljubiti svoje stariše, slovenski narod in katoliško vero. Ko bodo izstopili iz šole, bodo pošteni ljudje in napredovali bodo na vseh koncih in krajin, in mi Slovenci ne bomo več od vseh pozabljeni in zaničevani rod, povzdignili se bomo do iste stopinje prosvete, kakor drugi narodi.

Na tem mestu se obračamo z veliko prošnjo na naše obmejne brate, da vzdrže in vzgoje svoje otroke v slovenskem duhu, da bodo ponosno in neustrasheno branili svoj rod in našo zemljo, da bodo kakor skala stali v tem svetem boju in zaježili nemško in laško povodenj ter obvarovali sebe in nas. Le na ta način se bodo izpolnile besede pesnika S. Gregorčiča: „Prost mora biti, prost moj rod, Na svoji zemlji svoj gospod!“

Politični ogled.

— Štajerski deželni zbor še ni sklican, vkljub temu Kukovčevi in Plojevi hlapci vedo že veliko o njem povedati in pisati. Toda vse, kar pišejo in pravijo, so le ugibanja. Naši poslanci se dosedaj še z vladom niso pogajali, vsled tega tudi obstrukcije niso megli opustiti, ali kakor liberalci pravijo, prodati. Pač pa so liberalci že prodali svojo obstrukcijo, katero je dr. Kukovec v deželnem zboru tako slovensko načuanil, in katero so mu liberalci na mnogočtevilih shodih odobrili. Za kakceno, ne vemo.

— Ministrski predsednik se je vrnil z letovišča na Dunaj ter se začel z različnimi politiki pogovarjati o bodočem delu v deželnih zborih in državnem zboru. Deželni zbori bodo imeli časa za delovanje pet do šest tednov. Koncem oktobra bodo sklicane delegacije, ki zborujejo letos na Dunaju, in istočasno tudi državni zbor. Ministrski predsednik se sedaj najbolj trudi, spraviti Čehe in Nemce ter privezati Poljake na se, z obljubami, da jim bo zgradila država drage kanale.

— Spanski katoliki nastopajo vedno odločnejše v boju za pravice svete Cerkve. V dvornih krogih se čuje, da nameravajo stari plemiški dvorni dostojanstveniki odložiti svoje visoke časti, kakor hitro bo uradno potrenj razdor med Špansko in sv. Očetom Karlisti (stranka, ki je proti sedanji vladni hiši na Španskem) so sklicali na stotine shodov pod milim nebom na dan 28. avgusta, in sicer večinoma v krajih Catalona in Navara, kakor tudi v deželi Baskov, kjer se zelo širi karlistično gibanje. Na čelo katolikov v boju zoper liberalno politiko Kanalejasa se je postavil sam kardinal Aciera, ki ima velikanski upliv na Španskem. Kardinal je izdal oklic, da bodo branili katoličani sv. vero zoper liberalno vlado. Kanalejas si skuša pomagati iz zadrege s tem, da troši laži o rimski stolici. Španiji bo pa s svojo gonjo zoper Cerkev zelo škodil, ker ji z notranjim sporom veže roke, da ne more braniti svojih koristiv v Maroku, kjer si pridobiva Francija vedno več tal ter se okorišča na račun svoje sosedne.

— Japonska. S par besedami so dne 23. avgusta Japonci javili svetu, da so si popolnoma prisvojili Korejo. Za kar se je bila krvava rusko-japonska vojska, kar so že zeleli Japonci že stoljetja in stoletja, to so dosegli sedaj, ko so si osvojili Korejo. Koreja je bila po rusko-japonski vojski že itak samo japonska pokrajina, ker je morala priznati Rusija Japoncem v mirovni pogodbji prednost pred drugimi državami na Koreji. Z osvojenjem Koreje se poveča japonsko cesarstvo za polovico. Osvojenju Koreje ni ugovarjala nobena država, čeprav bi Američani mnogo raje videli, da bi se ne bila izvršila, ker jim dela mogočni sosed nekoliko preglavice. Tudi Angležem ni ta kralj Japonske nič kaj po volji, ker menijo, da so z osovitvijo Koreje tudi Nemci v zvezi, ki bi si radi pridobili nekaj otokov v Kitajskem morju.

Zahtevajte v gostilnah katoliško narodne liste: Slov. Gospodar, Straža!

PODLISTEK.

Nekaj priovedk iz življenja našega cesarja.

(Zbral in priredil J. Verbačačkov.)

II.

Bilo je leta 1872., ko je bival svitli cesar na gradu grofa Trautmannsdorfa blizu Merana na Tirolskem. Nekoč se je podal sam v dolino v vas. Pot ga je peljala mimo siromašne koče, iz katere je bil slišati obupen jok.

Cesar vstopi, da bi pogledal, kaj je vzrok temu lutovanju, in vidi v hlevu ubogega kmeta in ženo taranati ob mrtvi kravi, njenem vsem bogastvu.

Cesar do solz ganjen nad tako bedo, poskuša nesrečneča s tem potolaži, da jima obljubi, naj pride kmet iskat v zgoraj imenovani grad po denar za novo kravo.

Vendar mu kmetič ni prav zaupal in ga je prasil, ali bi ne hotel iti on takoj z njim. Cesar je v to privolil ter se podal s kmetičem v grad, kjer mu je odštel denar za kravo.

„Zdaj pa Vam popolnoma zaupam, milostljivi gospod. Bog Vas ohrami še mnogo let“, in se poslovi kmetič od cesarja, katerega ni spoznal.

III.

V jeseni leta 1875. priredil je ogrski grof Esterhaozi velik lov v bližini trga Rakoš in cesarjevega gradu Gödöllö. Tega lova udeležil se je tudi cesar sam.

Po končanem lovu podala se je vsa družba v grad Gödöllö zoper nazaj.

Cesar, ki bi si rad pot do gradu prikrajal,

Kolera.

Slopošno zadnji čas kolera ponehuje, kar se je v prvi vrsti zahvaliti odločnosti zdravniških oblasti. Razsaja kolera še vedno na Ruskem in v južni Italiji, a drugod se pojavlja zdaj le še tu pa tam. Kako so oblasti skrbne, dokazuje to, da so v Pardubicah na Češkem spravili z vlaka družino nekega čevljarja samo zato, ker je nekdo videl, da je šla žena večkrat na stranišče. Vsakega osumljenege človeka zapro na poseben oddelek v bolnišnicah ter ga opazujejo pet dni. Tržaški mestni svet je radi preteče kolere prepovedal, prodajati ostrige. Prostorki se bodo kaznovali z globami do 100 K. Tudi sicer se trg strogo nadzoruje.

Najnovejša poročila pravijo, da kolere v naši državi ni več, pač pa je na Ogrskem umrl nek mornar na azijatski koleri. Na Ogrskem sta znana dosečaj dva slučaja kolere.

V Berolinu je preiskava dognala, da opazovani bolniki niso bolni na koleri. Pri dveh osebah so pač našli komabacile v odpadkih. Obe osebi ste zdravi in ste bili le bacilonosca, ne da bi sami oboleli.

Iz Holandske se poroča, da so našli v več prekopih kolerne bacile. Dva bruseljska mornarja, ki sta pila vodo iz teh prekopov, sta obolela. Vlada je puštila v te prekope vlti petrolej in druge rudniške snovi, da je voda nepitna.

Na Turškem sta umrli dosedaj dve osebi na azijski koleri.

Na Ruskem in v Italiji pa kolera noče ponehati. V vojašnici strelcev v Odesi na Ruskem je med vojaki izbruhnila, tudi kuga. Zdravnik Hüber, ki je potovel po kraju, ki so okuženi po koleri, pravi, da se bo spomladni v Petrogradu zopet pojavila kolera, kateri pa se bo pridružila tudi kuga. Samo v zadnjih 24 urah je obolelo v Petrogradu do 40 oseb na koleri in 26 oseb umrlo. V Petrogradu je dosedaj 677 oseb bolnih na koleri.

V Italiji sta se v zadnjih 24 urah pojavila v Barletti dva nova slučaja kolere, dva sta bila smrtna; v Andriji je bil en smrten slučaj, v Margheriti pet novih slučajev, en smrten; v Trinitapoli dva nova slučaja, dva smrtna; v San Franciscu dva nova slučaja, en smrten.

Razne novice.

Imenovanje. Deželni šolski svet je imenoval učitelja na meščanski šoli Jos. Schmoranzerja za vadniškega učitelja na mariborskem učiteljišču. Gospod Schmoranzer nastopi službo v začetku šolskega leta 1910-1911.

* **Razpisano** je mesto potovalnega poljedelskega učitelja s slovenskim učnim jezikom na Primorskem. — Prosilci za to mesto naj vložijo svoje z določnimi listinami opremljene prošnje z dokazom starosti, avstrijskega državljanstva, dovršenih študij, delovanja v kmetijski praksi in jezikovnega znanja najdalje do 25. septembra 1910 na c. kr. namestništvo v Trstu.

Romanje v Jeruzalem. Udeleženec nam piše iz Trsta: Vseh romarjev je 536, vsi zdravi, dobre volje in polni pričakovanja. Med potom od Ljubljane so nas ponekod pozdravljali strelji iz topičev. Ob 10. uri (dne 2. t. m.) nas odpelje ladija „Tirol“. Štajerjev nas je 112. Vreme je obeta najboljšega.

* **Romanje na Trsat.** Brezverski liberalci so v svoji zlobnosti in sovraštvu do vsega dobrega prišli tako daleč, da so postali že celi tepoi. V „Slovenskem Narodu“ pišejo ti naprej-bedaki, da je pri našem zadnjem romanju na Trsat odpovedalo zadnji dan čez 100 oseb svojo udeležbo, vsled česar se je že v zadnjem hipu, na kolodvoru, od vsake osebe zahtevalo doplačilo. Nastala da je baje vsled tega cela revolucija. Nekateri da niso hoteli plačati in se niso udeležili tega romanja, drugi so pa le godrnjajo odštelji zahtevano doplačilo. Kako je ta vest neumna, bo še celo vsakemu liberalnemu teličku jasno, že pripomimo, da je bilo, čeravno se je računalo na trikrat manjšo udeležbo, še čez 1000 romarjev, katerih se je večji del ravno zadnje dni oglasilo, in da je pri takih množini ljudstva sploh nemogoče iztirjavati ravno zadnji čas še kakšna doplačila. Res pa je, da se bliža liberalna stranka svojemu koncu, in kakor se star človek pootroči, tako je tudi v liberalnih možganih čedalje bolj v neredu, in torej ni čuda, da klatijo take budalosti.

* **Kmet. šola v Št. Jurju ob juž. žel.** Od 7. nov. t. l. do konca avgusta 1911 se vrši na tej šoli 10mesečni tečaj za mladenice. Vsa natančnejše glede po gojev za vsprejem je razvidno iz inserata.

* **Sv. obhajilo pri otrocih.** Izšel je od sv. Očeta odobreni odlok, ki bo vse ljubitelje nežne mladine prevzel z neizreceno radostjo. Določa se, da bodo morali vzgojitelji puščati otroke že s približno 7. letom k sv. obhajilu. Popolnega znanja glede tega sv. zakramenta ne bo treba; dovolj je, da se zavedajo, Koga prejmejo pri sv. obhajilu. Sv. Oče hoče na tak način zopet uvesti, kar je bilo v prvih časih sv. cerkve v navadi, kar si je želel Kristus sam, ko je določil: „Pustite male k meni priti.“ Po celem svetu se bode moral ta prelepi odlok v vsaki cerkvi v velikonočnem času pred verniki prečitati in razložiti, da izginejo čimprej vsi predsodki. Celi odlok izide v prihodnjem uradnem listu naše Škofije.

* **Kršč. mislečko učiteljstvo.** Mladine ne vzgojujejo mrtve knjige in mnogovrstne šolske postave, ampak živi učitelji. Naravno je torej, da učitelj brez krščanskega preprčanja in življenja ne bo nikdar vdihnil svojim učencem hravnosti, verskega naziranja, ter jim dal krščanske vzgoje, tudi če bi poleg par 1. državnih šolskih postav vsi drugi paragrafi to učiteljem zabičevali. Crka je mrtva, duh je, ki oživlja. Dokler ne bo prešinjal krščanski duh naših učiteljev in šolskih oblasti, bo novodobna ljudska šola ostala kakor doslej — draga ustanova, ki ne ustreza svojemu namenu, spodnika in težka butara našemu krščanskemu ljudstvu, vir novodobne skvarjenosti. In slab rod bo rodil še slabejšega, in zlo se bo čedalje množilo! Tu je treba hitre odpomoči, drugače naš milji narod propade. — Tako se glasijo besede, katere je pisal goriški knezonadškof krščanskemu učiteljstvu. Res je, dokler ne bo učiteljstvo krščansko, ljudstvo ne bo imelo zaupanja v solo. Zato pa, krščansko mislečko učiteljstvo na dan, na plan!

* **Zadružni shod.** Drugi avstrijski kmetijski združni shod, ki ga je sklicala splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju, se bode vršil dne 14. in 15. septembra t. l. v zborovalni dvorani nižjeavstrijskega deželnega zabora. Spored tega zborovanja je silno raznovrsten in zanimiv. Prvi tak avstrijski kmetijski zadružni shod se je vršil tudi na Dunaju pred nekaterimi leti in je obrodil, kakor kažejo uspehi, obilo dobrega sadu. Bog daj, da bode tako tudi glede tega drugega zadružnega shoda!

* **Kaj hočemo?** Naši poslanci so začeli v Gradcu boji, ker je nemška večina krivično postopala nasproti slovenskemu ljudstvu. Črtala je podporo vinogradniškom, ko so bili v najhujši bedi. Branila se je, regulirati naše potoke in reke, ki so odnašale slovenskemu kmetu dragu mu zemljo. Zvišati so hoteli do klatev in naložiti deželi nove davke. Za učitelje se je pripravljalo novo darilo od treh milijonov kron. Obenem so hoteli odločitev nad šolskimi in učiteljskimi zadevami podeliti popolnoma v nemške liberalne ruke, naši poslanci naj bi ne imeli besede zraven. Če se Nemci podelijo in dajo Spodnjemu Štajerju njegove pravice, tedaj se lahko obstrukcija neha. Toda tepti ne pustimo našega ljudstva, ki bi naj plačevalo samo deželi, a doblo nič. Štajerci janci delajo seveda proti obstrukciji, ker so hlapci Nemcev, liberalci pa, ker je njim celo ljubo, če pridejo naše šolske zadeve pod nemški liberalni komando, in ker hočejo dati tri milijone svojemu liberalnemu učiteljstvu. Mi pa smo svobodni pri Kmečki zvezi, nam je treba skrbeti samo za blagor ljudstva. In ta zahteva sedaj neizprosen boj proti krivicam, ki se nam gode.

* **Liberalna doslednost.** Celjski liberalci delajo že politiko, kakor da bi hodili k Ploju v solo. Meseca februarja so goreli za obstrukcijo v Gradišču, sedaj pa se umikajo, ker jih vabi vlada k sebi. Pa niti hofrati niso, in vendar tako vladni. Kdo se ne spominja, da je dr. Kukovec v deželnem zboru ogorčeno prečital strankin reskript, v katerem deželi in celemu svetu naznanja, da se pridružuje obstrukciji! Danes se ponizno in pokorno umika. Dne 13. februarja so priredili isti liberalci 12 shodov v Celju, Trbovljah, Kaplji, Grobelnem, Sv. Barbari v Halozah, Vuzenici, Trnovljah, Šmartnem pri Slovenjem gradišču, Župelevcih, Žetalah, Rogatu, Središču, kjer so navdušeno pozdravljali obstrukcijo, ker velja boj pravicam slovenskega ljudstva. Sedaj se ti junaki bojejo umikajo! In „Narodni List“ z dne 10. februarja je priobčil članek: „V boju proti nasilju in krivici“, v katerem izjavlja ob koncu, da stoje vse slovensko ljudstvo za svojimi poslanci ter končuje s stavkom: „Čimboli nas tepete, tem bolj jeklena bo naša volja in naša neomajnost v boju za naše pravice in naš narod!“ Sedaj se umikajo, ker vlada liberalcev ne tepe več, ampak jim imenuje liberalne Herice, četudi narodno niso dovolj zanesljivi, za okr. nadzornike. Mi pa lahko vidimo, kako dosledni so naši liberalci in koliko je dati na njih besede. Drug veter, drugo stališče!

* **Nesramnost.** Razni slovenski listi so prinesli vest — s temi besedami začne Plojeva „Sloga“ z lažjo svojim uvod k veliki laži, da so gotovi (!) pristaši Kmečke zveze o priliki Vrazove slavnosti v Cerovcu hujskali kmečke fante, naj napadejo dejanski dr. Ploj. Nadalje trdi, da se je napad v resnicu pripravljajal, in sicer baje pod vodstvom nekega (!) kaplana. Ploj obljublja o tej stvari članek v prihodnji Številki iz peresa nekega (!) duhovnika. Da se o dr. Ploju sploh še kaj piše, izmišljajo si sedaj njegovi pristaši že takšne gorostasne reči. Ploj lahko mirno hodi po okraju, noben pošten človek se ne bo brigal za političnega uskoka in zdražbarja med slovenskimi poslanci; le en napad se pripravlja, ta pa se bode bil z glasovnicami pri prihodnjih volitvah. Da pa to grdrovovanje v Plojevem listu proti našim fantom in duhovnikom spravimo v pravo luč, zato terjamo pojasnila o sledenih rečeh: 1. Kateri listi so pisali o napadu? Navedite Številko in stran! 2. Kdo so tisti goči pristaši Kmečke zveze, ki so hujskali? 3. Kako se imenujejo nahujskani fantje? 4. Kako se imenuje isti neki (!) kaplan, ki je vodil priprave za napad? 5. Naj se isti neki (!) duhovnik, ki misli svojega sobrata — nekega (!) kaplana — napasti v prihodnji Številki, podpiše s popolnim imenom, da bomo vedeli, kateri duhovnik služi še dandanes kot orodje liberalnim strankam in njih listom!

* **Ljudsko štetje.** Vlada je, kakor smo že poročali, vključ vsem zahtevam Slovanov, uvedla pri ljudskem štetju le „obječevalni jezik“, zavrgla pa je narod-

nost. Na ta način bo zopet na tisoči in tisoči Slovencev štetih za Nemce in Lahe. Slovenske služkinje pri laških in nemških družinah v Gradišču, Gorici, Trstu, Celovcu, Celju, na Dunaju in drugod bodo štete za Nemke ali Italijanke, ker morajo z nemško ali laško gospodo govoriti v njih jeziku. Storiti moramo vse, da rešimo, kar se da rešiti! Vsakega zavednega Slovencev dolžnost je, delovati v tem oziru, da se bodo naši ljudje vpisovali le kot Slovenci. Ljudsko štetje se začne z dnem 31. decembra 1910.

* **Narodni koleki.** Opozorjam naše ljudstvo, da naj bo previdno pri nalepljenju narodnih kolekov na razglednice, dopisnice in pisma. Poštna uprava nalaga v zadnjem času za vsak narodni kolek, ki je prilepljen na prostoru, odmerjenem za naslov, kazenski po 10 vin. Da torej naslovljene ne bo siljen, plačevati nepotrebne kazni, naj nikdo ne lepi narodnih kolekov na naslovno mesto, temveč vedno le tam, kjer se nahaja prostor za pisanje vsebine, ali najbolje še na zadnji strani. Priponmitti bi bilo še, da se odmerja kazenski enako za slovenske, kakor nemške koleke, in sicer za vsak komad po 10 vin. Pozor torej!

* **Bruck ob Muri.** Dne 3. septembra ob ½. ure zjutraj je nastal ogenj v podstrešju javne bolnišnice, ki je povzročil silno zmešnjavo med bolniki in usmiljenimi sestrami, tako, da so nekateri, hoteč se rešiti, utрпeli škodo. Požarna bramba je bila takoj na mestu, rešila je zavod, le en del strehe ter shramba oblek bolnikov je bil uničen. Nekatere bolnike so prenesli v vojaško bolnišnico. Vzrok požara še ni znan. Škoda se ceni na par tisoč kron.

* **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali častiti gospodje kaplani, ki so napravili te dni župnije izpite, 22 K. Živelj!

* **Za S. K. S. Z.** so darovali: čč. gg., ki so delali župnijske izpite, 20 K: č. g. Ivan Jelšnik, kaplan v Čadramu pod naslovom: „Za krščansko prosveto slovenskega ljudstva“, 2 K 50 vin.; č. g. kaplan Kuhar v Središču povodom mladinskega shoda, 10 K. — Srčna hvala! Živelj nasledniki!

Mariborski okraj.

Maribor. Vpisovanje na vadnici pri čč. šolskih sestrah se vrši v soboto dne 10. t. m. od 8.—12. ure predpoldne.

* **Pesnica.** Z ozirom na naš dopis z dne 25. avgusta o pesniških volitvah nam je poslal g. postajenacelnik Karol Kautzner sledeče vrstice: „Pojasnite v svojem cenjenem listu o dopisu: m. Pesnica, z dne 25 avg. t. l. str. 3, da sem jaz Karol Kautzner postajenacelnik-šef — in ne g. Müllner.“ Ta-le gospod je že v pokoju. Mene kot ſefa, prosim, pustite v miru, ker se jaz kot katoličan ne pustim imeti za protestanta. Odičnim spoštovanjem Karol Kautzner, ſef na Pesnici.“ — Dostavek uredništva: Hvaležni smo g. ſefu, da je sedaj s temi vrsticami zadevo tako razjasnil, da je vsaka zmota ali zamenjava nadalje nemogoča. Seveda nam niti na misel ni prišlo, da bi kdaj napadli sedanjega g. ſefa.

* **Sv. Lovrenc** nad Mariborom. Pri nas se kuha liberalna stranka. Z vsemi mogočimi sredstvi se trudi za njo pod nadzorstvom vuhrskega milijonarja naš mladi učitelj, katerega je pred kratkim pol letom prinesla nesreča v naš, od liberalizma še neokužen kraj. Mogoče se misli s tem, da neti med Slovenci razpor, prikupiti tukajšnjim Nemcem. Sicer pa dvojimo, da bi šel sploh kdo na limanice temu človeku: G. učitelju pa bi svetovali, da se pobriga rajš za to, kar bi bila bolj njegova dolžnost, kakor pa delati prepir v našem mirnem kraju. — Opazovalec.

* **Sv. Trojica** v Slov. gor. Še lepše od Zavrnika hoče naslikati svojo hišo — seveda, če jo bo kdaj dobil — Golobov Feriček. Zgoraj nad okna, v tisti kot bo dal baje naslikati neko hišo iz Senarske v svetli mesečini. Okno je odprto in skozi njo se plazi nek neznan fant... Na levih strani pride slika, ki kaže istega neznanega fanta v objemu raznih kuharic in dekel. Na desni strani bosta dve majhni trugi, in večja družba hajlačev se veseli nepričakovane sreče... Vse slike bodo v nemških barvah, ker on ceni le slovenski groš, vse drugo, kar je slovenskega, ga peče.

* **Sv. Trojica** v Slov. gor. Gospoda Saverniga prosimo, da še da naslikati na hišo Johano. V eni roki naj drži vrčo z 2000 K, v drugi pa z 1800 K. V ozadju pa naj postavi ptujsko šparkaso. Pred njo stoji Kos, ki drži vrčo s 6000 K.

* **Sv. Trojica** v Slov. gor. Golobov Feriček in Ernest, najhujša trojška posilinemca, sta si hodila v nemški rajh iskat prostorov, kjer se bosta naselila. Med Slovenci jima ni več zdržati. Bog jima daj srečno pot!

* **Jarenina.** Proti pričakovanju se je obnesla 20letnica bralnega društva prav dobro. Polno ljudi pri Orniku in v kavarni. Kljub nagajivemu vremenu se je izvršilo vse, kar je bilo na spored. G. Vladimir Pušenjak si je s svojim požrtvovalnim delovanjem pridobil srca vseh. Vsa čast mu! Orkester glasbenega društva pod spretnim vodstvom g. Koudelka, lahko priporočamo za vsakovrstne narodne prireditve. Dobra godba ali pa nič. Petje in gledališka igra, seveda vse dobro pripravljeno. K lepemu gmotnemu uspehu pa so zopet pripomogle vrle narodne obitelji: Supaničeva, Vengerjeva, Drozgova, Pahernikova, Lorbejkova, Žugmanova, Rojsova, Sparlova in oskrbnikovo na jareninskem dvoru. Z navdušenimi „živilo“-klici je izrazilo občinstvo iskreno zahvalo zunanjim

dobrotnikom društva. Poslali so namreč mil. g. prošt Jožef Fleck 20 K, veleč. g. Jakob Supanič 50 K, vlc. g. prof. Vreže 5 K, in neimenovani gospod 5 K. Ljubim gostom, od Sv. Jakoba, iz St. Ilja in od Sv. Lenarta pa bomo približno radi vrnil obisk. — Na svidenje pri vseh vaših in naših narodnih prireditvah!

m Iz Slovenskih goric. Mühici. Povsod po svetu častijo občani svoje imenite može; zidajo jim spomenike, krstijo ulice po njih imenih itd. Tako tudi v St. Lenartu v Slov. gor. Trg je doletela izvanredna sreča, da šteje med svoje sotržane mladega moža, kateri se je vsled svoje neumorne delavnosti in s svojo bistroumnostjo kar naenkrat povspel tako, da ima zdaj največ dohodkov izmed vseh tržanov. To je v se danjih težkih časih nekaj nenavadnega in je sotržan do srca ganilo, posebno še tudi radi tega, ker se ju predpisala možu taka dača, da pride volilec v I. razred. Ker so „slučajno“ ravno sedaj občinske volitve, in tistim tržanom, ki se radi štimajo, da so Nemci, v I. razredu tesno hodi, sklenili so enoglasno, da se hočejo slavnemu svojemu rojaku skazati na odličen način hvaležne. Sklenili so namreč, da hočejo starodavno in slavno svoje ime „fünfarji“ dol položiti, in se v bodoče na vse veke imenovati „Mühici“; njihov zgoraj omenjeni srečni sotržan piše se namreč Mühici. To se bo na vseh cestnih tablah primerno razglasilo. To novico sem izvedel, ko sem bil pred kratkim v St. Lenartu. Dobro bi bilo, da bi kdo izmed Šentlenarčanov nekoliko natančneje opisal, kdo je ta Mühici, kaj so bili njegovi stariši, s čim se peča itd. Kajti marsikoga bi zanimalo izvedeti, česa je treba človeku, da kar čez noč obogati in doseže tako slavo.

m Sv. Lenart v Slov. gor. V torek, dne 30. avgusta je bila že v tretjič razprava radi javnosti nepotrebne nemške ljudske šole. Od kmečkih občin so prišli vsi zastopniki, tako, da so se jih zadolženi Šentlenarčani kar ustrašili, in da od onih pristnih Germanov, kajih podpisi se blišče na ponarejenih poblastilih, razun enega, nobeden ni prišel, in se ta se je odločno izrazil proti nemški šoli ter tudi razložil, na kak zvit, in mirno lahko rečemo, goljufi v način, da so iz njega izsilili podpis. Nekaterje občine so imele tudi svoje pooblaščence, in sicer g. drž. in dež. posl. Ivana Roškarja, tajnika F. M. Krambergerja in druge. Vsi so vrlo zastopali svoje občine ter marsikatero grenko povedali, tako, da sta moral Baldek in Vinko kar cele „knedle“ požirati. Vsi navzoči kmetje so se zavezali, da, če je treba, pridej v prihodnjih všečem številu k razpravi, da si dobro zapomnijo svoje „odrešenike“.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Skrb za občinsko blagajno. Naša občina ima travnik, iz katerega prodaja, kar je tudi drugod navada, seno in otavo. Da pa so naši „pürgari“ varni pred morebitnimi tekmovalci iz okolice (kmeti) pri kupovanju, so uveli slavni „aussusi“, da oznanja oko postave na dan, ko ni okoličanov v trgu, prodajo trave na občinskem travniku, pa še to le v blaženi nemščini, ker je baje to „ortsübliche Kundmachung“. Na ta način se je zgodilo pri prodaji sena, da so dobili ata Sedminek dobro polovico sena za prav pičlo ceno, kar gotovo ni mamen vir „gmajnske kase“. Sedaj vidite kmetje in manjši posestniki iz okolice, kako vas imajo prijatelji „pürgari“ radi. Krme vam ne privoščijo, pač pa hočejo imeti od vas ogromno svoto tisočakov za Šulferajnsko kobačo in Lutrov tempelj. — Na vas, slovensko-katoliški stariši, je tudi ležeče, in vi lahko napravite, da imate pridne in poštene sinove in hčerke, ali pa, da vas bodo domači in privandrani luterski Prusi preklinjali in pretepali. Ne dajte se vjeti v zvijačne zanjke „fünfarjev“, Südmarke in Sulferajna! Pri prihodnji seji za javnost Šulferajnske šole vsi na plan — za slovensko stvar!

m Sv. Anton v Slov. gor. Tukajšnja kmet. podružnica je imela dne 21. avgusta poučen shod ob obilni udeležbi. Po običajnem pozdravu je strokovni učitelj deželne kmetijske šole pri Sv. Juriju ob juž. žel., g. Zidanšek, predaval o živinoreji. Povedal nam je marsikaj koristnega in zanimivega, poslušalci pa so pazno sledili njegovim besedam. Povdarjal je, kjer je živinoreja v dobrem stanu, tam je blagostanje doma. Med drugim je omenjal, kako povečati mlečnost dojnih krav, izbirati mladiče boljših živali, ker dobre lastnosti se podedejo, potem skrbeti za dobre bike. En gospodar naj redi le eno pasmo, tudi celi krajinaj se zedinijo za eno pasmo; za naš kraj se posebno priporoča marijedvorska. Nadalje je razlagal, kako se pravilno molze; prvo mleko je slabše, poslednje najboljše. Za pleme naj ohranimo teleta, ki se izležejo bolj v zimskem času, ker so bolj utrjena, krepkejša ter proti boleznim bolj odporna. Tudi glede mleka smo pri tem na boljšem, ker pozneje, ko bi krave še bolj mleko izgubile, pride zelena kрма, ki mlečnost zopet pomnoži. Dalje je govoril o odstavljanju telet, da se naj isto vrši polagoma, vmes pa se daje teletom otrobov in zdrobljenega ovsa; otrobi vplivajo na kosti (foss. kislina), oves pa na mišice in na rast. Potem smo slišali, kako se naj krave krmijo. Kar izgubijo moči po mleku, mora se jim dodati, oziroma vrniti v krmi; to dosežemo zlasti z močnimi krmili. Mlečne krave naj dobivajo otrobe in nekaj več otave, kar druge. Živalim naj pustimo sploh nekaj več prostosti, teletom teklišča, svinje pa naj se prosto gibljijo in rijejo (rovajo) v zemlji; večkrat jim je med krmom dati lesnega oglja. — Po končanem predavanju so udeleženci stavili mnoga vprašanja, na koga je g. predavatelj temeljito odgovarjal. G. strokovnemu učitelju hvala lepa, poslušalcem pa obilo uspeha! — Po predavanju se je določilo, da dobita dva posestnika po

enega plemenjaka-bika, dva druga pa boljše plemene kuretine. — Po tem našem dnevnem redu je še naš rojak g. Klemenčič, učitelj od Sv. Trojice, predaval o zavarovanju na življenje.

Ptujski okraj.

p Ptuji. Znano je, da dela „Štajerc“ odgovorne mašnike za vsak uboj in za vsak fantovski pretep. Čuje pa, vrlji čitatelji, naslednjo resnično zgodbo, kako je zavrnih v tem oziru pošten slovenski kmet ptujskega posvetnjaka, pravega „Štajerčevega“ hlapca. Tu v okolici je nek pijanec, „Štajerčev“ somišljenik, hudo ranil poštenega moža. Omenjeni kmet je zapeljal ranjence v mesto v bolnišnico. Ravno pred bolnišnico na veliki cesti je naletel na družbo meščanov, ki so se vračali domov. Eden izmed njih je zaklical kmetu: „Mož, ali ste zapeljali enega stepenega v špital?“ Kmet: „Ja.“ Ptuječan: „Kaj ste tako želeht ljudje gori pri vas?“ Kmet: „Ja. Pa kaj je krivo? Ker so premajhne kazni za take lumpe, ki to delajo.“ Ptuječan: „Zdaj pa, ko boste prišli domov, pojrite k vašemu fajmoštru, pa mu recite, da naj boljše pridiga za svoje ljudi.“ Kmet: „Ne bo nič pomagalo, ker pravi „Štajerc“, da lažejo mašniki na prižnici in v spovednic. Zato so paljudje tak i, ker „Štajercu“ verjamejo.“ Ptujski posvetnjak zdaj ni več rekel ne bev ne mev, marveč naglih kračjo je odkuril proti mestu v temno noč. Bilo je namreč pozno zvečer. Menda mu ne bo prišlo več na um, vpraševali naše kmete, zakaj vožijo ranjence v špital.

p Vurberg. V „Narodnem Dnevniku“ od one sote je nek dopis z Vurberga. Dopisnik se silno neumno, prav po socialdemokraško, zaganja v dr. Korošca. Vprašuje, če je dr. Korošec že v peku ali spi, da ga ni na Vurberg. To je gotovo silno duhovito. Pod dopisom pa je napisano: Več delavcev. Pojte pojte! Koliko liberalnih delavcev pa je na Vurbergu? Sam Ančkin Martina, ki je zato „Štajerca“ opustil, ker mu dajete zastonj „Narodni Dnevnik“. Tega dopis pa kak delavec še videl ni. Spisal ga je en „delavec“, ki je v stanovskem sorodstvu s tistim gospodom, ki je zadnjič v Golobovi gostilni tako pridno agitiral za bivšega učitelja, socialnega demokrata Kitaka. Pustite dr. Korošca pri miru, ker ni vaš poslanec, vam ni nič dolžen, vam ni nič obljudil, ker ga vi niste volili, pač pa ste zoper njega agitirali, kjer ste mogli. Nasadnje pišete v dopisu: „Priše bodo še enkrat volitve, takrat bomo obračunal.“ Mi pa pravimo: Volitve bodo priše še večkrat, enkrat pa bomo tudi z vami obračunali. Basta!

p Stojnci. Mlademu posestniku Martinu Šterbalu so se splašile pri oranju krave, in plug je šel njemu tako nesrečno prek nog, da ga je zelo težko poško doval. Vrlemu možu želimo, da kmalu okreva.

p Nova ves. Kmetu Jerneju Golobu, p. d. Tonaju, je na cesti, ko je vozil domov krmo iz Haloz, poginila breja kobila v najboljših letih. — Nesreča pač pa ne miruje.

p Markovei. K volitvam v St. Vludu pri Ptiju se nam poroča: Po Markoveih se je zelo trudil za glasove Štajercijancev gostilničar Martin Ceh, kateremu je baje Schoschteritsch obljudil za agitacijo — ne nekaj Štamperlov šnopsa, ampak svojega sina za zeta, to se pravi za ženina njegove starejše hčerke, ki ima že devet let staro Micko. — Usluga tirja pač uslužo.

p Bukoveci. Nič veselega Vam ne morem poročati, g. urednik, iz naše lepe občine. Kajti, kar je dobro in lepo za nas, da se ustanovi pri nas požarna brama, tako je zopet grdo za nas, da bo imela nemško komando. Ali bo „Javšovec“ komandiral? — Drugo, kar nas v naši, dosedaj tako prijetni vasi silno vznemirja, je, da se pri neki hiši zadržuje neka brezposelna dekla iz Hrvaškega, ki je pa zelo „postrežljiva“, tako, da od njene „postrežljivosti“ že po celi vasi govore. Ali se ne bi naš Martin Korenjak, ki se je trudil toliko za požarno bramo, še tudi potrudil, da bi ta oseba izginila prejkoslej iz naše vasi? Če se ne bo on potrudil, se bomo pač drugi postavili na noge!

p Sv. Bolfank pri Središču. Mladenke bolfanke, predramite se iz spanja, ne dajte se od liberalnih mazačev blatiti po liberalnih listih, bodisi da se imenujejo „Sloga“ in „Narodni List“. Zadnje imenovani list piše o neki Marijini družbenici, kako se je obnašala, ko očeta in matere ni bilo doma. Ne vemo sicer, kako se je obnašala, ker se je zgodilo to v vasi, liberalni družbi, a to nam je znano, da ni več v Marijini družbi. Taki dopisi se pošiljajo samo zaradi tega v liberalne liste, da bi se blatila naša Marijina organizacija. Tega pa mladenke ne bomo mirno gledale, ampak skrbele, da liberalnega lista ne bo več v župniji. To bo v bodoče naš najboljši odgovor na vše napade.

p Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo slovenske ormoške okoliške šole izreka tem potom najiskrenje zahvalo vsem tistim, ki so na kateri koli način pomagali do tega, da je šolska slavnost v spomin stolnici rojstva pesnika-rojaka Stanka Vrazza dne 28. avgusta t. l. takole uspešna. V prvi vrsti se zahvaljuje slavni ormoški čitalnici in nje predsedniku gospodu dr. Sernevcu, ker je ona vse stroške za slavnost pokrila in pogostočenje otrok in staršev prevzela, potem gospodu nadučitelju Anton Kosiju v Središču, ki nam je prepustil slavnostno igro in pesmi za slavnost ter nam je tudi drugače šel pri prireditvi na roko, slavnemu zgodovinskemu društvu v Mariboru za prepustitev Stanka Vrazova podobe, častitim šolskim sestrarm v Mariboru za prepustitev kostumov, deželnosodnemu svetniku g. dr. Preskerju, ker nam je šel vesnešansko na roko, g. profesorju Trstenjaku iz Zagreba, ker je naučil dečka-igralcu hrvaške uloge, nadalje vsem častitim ormoškim gospbam in gospodičnam, ki so pod vodstvom gospa dr. Kristanove, gospa Pernatove in gospa Rosinove imeli s hranjem kostumov in pogostjanjem ot-

rok obilo posla, gospodn učitelju Serajniku za vodstvo pevskih zborov in vsem ostalem učiteljstvu za vstrajno sodelovanje. Razum imenovanim se šolsko vodstvo iskreno zahvaljuje vsem ostalim, ki so ali s denarjem, ali z bidri ali z mlekom k slavnosti prispevali. Ker pa je teh blagih prijateljev in podpornikov naše šole glasom nabralnih pol čez 100, ni mogoče, da bi vse imenoma navedli. Hvala tudi vsem starišem in prijateljem naše šole, da so se slavnosti v tako mnogobrojnem številu udeležili. Vsem iskrena, prizrčna zahvala! Šolsko vodstvo Ormoške okoliške, dne 4. septembra 1910. Josip Rajšč, nadučitelj.

Slovenjgraški okraj.

s Staritrigr pri Slovenjem gradeu. 7. avgust je bil poimenljiv in lep dan za starotrško župnijo. Po dolgih letih se je zopet enkrat obhajala primicija. Domacin č. g. Pavel Živortnik je provokrat pristopil k oltarju Gospodovem. Kakor povsod med Slovenci, se je tudi tukaj slovesnost prve sv. maše obhajala v cerkvi in zunaj cerkve prav slovesno. Ni manjkalo cvetlic in vencev, ne slavolokov in zastav. Visok maj, očinkan s slovensko trobojnico poleg slavnostne utice na domu primicijanta, je na daleč okrog oznanjal veselo primicijo. Vse to je običajno med vernim slovenskim ljudstvom, in pamečemu človeku bi niti od daleč ne prišlo na misel, da se najde človek, ki bi se nad tem spodikal. Čudom pa sem se čudil, ko mi pride slučajno v roke ena izmed zadnjih številk „Marburgarce“. Tam se pojavljuje neki nemški vandrovec — mogoče tudi letovičar ali zagrizen slovenjgrški Nemec — nad dejstvom, da je ustvaril Bog cvetlice z belim, modrim in rudečim cvetjem, s kojim so bili slavoloki okinčani. Jako obžalujemo, da si Stvarnik ni izbral v kraljestvu cvetlic edino-le črno-rudeče-rumenne barve. Groze zatrepeče srce nemškega dopisnika, ko zagleda slovensko trobojnico. Izdajstvo! Panslavizem! In to celo na primiciji! Groza, strah prešinja oholega Nemca! — Celi članek v „Marburgarci“ je gotovo spisan pod uplivom alkohola. Ko je sestavil dopisnik svojo klobasario, ga je imel gotovo pod nemško kape precej nad normalno, ker je zamenjal primicijo z vmešenjem novega starotrškega župnika. Mognede budi povedano Slovenjgradčanom, da je starotrški župnik g. kanonik Šlander pri najboljšem zdravju. Želimo mu še marsikatero zdravo leto. Ni torej misliti na vmešenje novega župnika. — Celi članek v „Marburgarci“ je tako neumno smešen, da bi ga ne omenjali, ako bi iz njega ne odmevalo ono strupeno sovrašto do vsega, kar je slovenskega, in prikrita želja; da se na zgoraj hinavsko ovaja cesarju in državi tako vdano slovensko ljudstvo. Slovenjgrški nemški trgovci in krčmarji — in teh je običajno načelnično opozorilo urednika „Marburgarce“, da takih člankov ne sprejme v bodoče. Utegnilo bi se zgoditi, da bi se okoliški Slovenci vendar enkrat zvedli in si natančneje pogledali svoje nasprotnike.

s Smartno na Paki. Dne 4. septembra je prišel neki ud naše požarne brambe iz veselice na Rečici v gostilno Pirtušek v zelo sumljivem, majajočem se stanju. Takoj je začel navzočim in mirnim gostom zabavljati in udrihati po „klerikalcih“, posebno pa še po občinskem odboru. Izjavil je, da so vši občinski odborniki — smrkovci! Kako bo občinski odbor na takšno psovko „olikanega“ požarnega brambovca odgovoril, to je njegova stvar, toda davkopalčevalci pa zahtevamo odločno od županstva, da požarno brambo pouči, da so vši njeni udje brez izjeme za pomoč bližnjemu, ne pa za psovjanje davkopalčevalcev in za razširjanje liberalizma. Drugič o požarni brambi še več!

s Velenjska oklica. Velenjski posili-Nemci so vsled naše potrežljivosti postali silno predzrni. Čim jim je občina zadnjič pri tisti sudskej slavnosti dovolila, kar bi pač gotovo nobena nemška občina napram Slovencem ne storila, in so takrat Slovenci popolnoma mirovali, so se Nemci ob naši slavnosti obnašali kakor besni napram nam Slovencem. In to so ljudje, — pomisli slovensko ljudstvo, ki si jih ti s svojim denarjem vzredilo in jih še rediš, in bi, kakor je eden sam pripoznal, še kisle juhe ne imeli jesti, če bi jim ti, slovensko okoliško ljudstvo, ne nosilo kruha. In zato te sramotijo! Tebe in slovensko govorico! In našo trobojnicu mejočjo v blato! In slovenske goste, ki so prišli iz Ljubljane in drugod, so na nesramen način izzivali in metali pesek v nje, ko so bili že vagoni, in v nas pa, ki smo stali pred njihovim vozom, so prek železniškega voza lučali kamenje njihovi pristaši in je zadelo kamenje dva izmed naših ljudi. Sicer bomo pa o tej stvari govorili še ob drugi priliki. Ti ljudje so hoteli to sramotno dejanje zvrniti na nas. Ali ste pri pameti? Sami v sebe vendar ne bomo kamnenje metalni, če je pa zadel kamen tudi nemškutarko, je pa lahko mogoče, ker so se v svrhu izzivanja nemškutarki pomešali v naše vrste. A kamenje je bilo namenjeno nam Slovencem, ker je dotičnik, ki ga je metal prek voza, misil, da stojimo pred prednjimi vozovi sami Slovenci. Brez potrebe je torej Tischlerjev Julči kazal zmagovalno kamen okoli, češ, to je slovenska olka. Najbolj je seveda upil znani Wutti, ki je bil ves zelen od togote, in da bi hajlanje bolj izdal, je kot načelnik nemške šole hitro zbral otroke te sole okoli sebe, kar jih je na kolodvoru, ali pa se jih je priteplo tijkaj, in so zdaj šele dobili pravo korajžo. Bevkali so, stoeč okoli njega in Tischlerjevih in drugih in hajlali na nas, da so kar odskakovali. Glejte stariši, to je namen nemške šole, ki vam jo vsljuje Šulferajn. Nemškutarki si hočejo v njej iz vaših otrok vzgojiti zaledo, ki bo hujša od zdajšnjih v sovraštu do vsega, kar je domače, kar je slovensko. Vzdramate se velenjski okolišani!

s Ne pozabite na Št. Ilj!

Konjiški okraj.

k Konjice. G. Alojzij Seidler, vodja nemške šole, odhaja proti severu, na dravsko Pobrežje pri Mariboru. On je vesel — mi pa tudi. Pri tej priliki bodi dovoljeno, da opozorimo starše, ki imajo za šolo godne otroke. Sredi septembra se prične na nemški šoli zopet pouk. Skušalo se bo loviti slovenske otroke. Kakor so razmere sedaj, smatramo vsakega za izdajalca svoje narodnosti, zaničevalca svoje matere in zaničevalca slovenskega ljudstva, ki bi se spozabil tako daleč, da bi poslal svoje dete v ponemčevalnico. Izkušnja uči, da se otroci na tej šoli z redkimi izjemami nasrkajo tiste, od „Štajerca“ toli hvalisane prijaznosti do Nemcev, ki redno fabricira odpadnike. Slovenski otrok naj se uči nemščine v slovenski šoli, ne pa, da bi se pri pičlem napredku v tujem jeziku učilo pozabiti in celo zaničevati svoj materni jezik. Nemška šola naj letos ne dobi niti enega slovenskega otroka!

k Sv. Jernej pri Konjicah. Star vojak. Dne 2. septembra t. l. je umrl na Ličenci, previden s sv. zakramenti za umirajoče, obče spoštovani in krščanski mož Stefan Lubej, p. d. stari Tizek; umrli je bil rojen leta 1825. na Ličenci, je dosegel torej polnih 85 let. Bil je najstarejši mož cele župnije. Umrli je bil potrjen v vojaku leta 1845 in je služil pri 20. lovskem bataljonu skozi devet let, dva meseca in 23 dni, ne da bi imel enkrat priložnost, pogledati v svoj rojstni kraj. Pri vojakih je služil pod slavnim poveljnikom Radeckijem ter se je udeležil vojske leta 1848 in 1849. Kot hraber vojak se je vojskoval pri Veroni, Milanu, Mantui, Livorni in Novari; bil je v 18. glavnih spoprijemnih bojih, ko so stali mož proti možu s krvavimi bajonetmi, pri katerih je bil pa toliko srečen, da ni bil od sovražnika popolnoma nič ranjen. Lahko si pač vsak misli, da je hraber mož marsikateremu sovražniku prikrajšal pot v večnost. V spomin na dolgo vrsto let vojaške službe in vojskih let, imel je tudi razne kolajne, in sicer eno hrabrostno, eno od papeža Pija IX., in spominsko kolajno Nj. Vel. cesarja Fr. Jožeta I. Za 50letnico je prejel leta 1898, jubilejski križec je prejel dne 2. decembra 1908 po svojem pristojnem županstvu. Ko je sprejel slednjega, rosile so se staremu, še vedno močnemu nekdanjemu bojevniku oči ter je pričujočim domaćim dejal: „Se Njega Veličanstvo še pač spomni na svoje vojake bojevниke, da dobim še jaz jubilejski križec, katerega sem si že pred 50 leti zasluzil.“ Lepo je bilo videti starega, še vedno ravnega moža, kadar je ob nedeljah in večjih praznikih ozajšal s širim „medaljami“ svoja hrabrra, junaška prsa, pri katerem se je zbirala vedno mladina, da ji je moral razlagati, kaj pomeni ena ali druga kolajna. Rad je pripovedoval o vojskih časih, kako se mu je godilo, kako so morali bežati, in tudi, kako so sovražnika podili; pripovedoval je tudi, da „je v vseh svojih službenih letih pri vojakih dobil samo 3 gld. od doma,“ in tudi priznal, „da mu je še tisto žal, da je pisal po nje, kajti, ako bi teh goldinarjev ne bil dobil k vojakom, bi bil vsaj lahko rekel, da ni dobil nikoli nič podpore od doma k vojakom za poboljšek.“ Ko je prišel od vojakov, prevzel je malo posestvo po svojih stariših ter je s svojo treznostjo in varčnostjo zdatno povečal z nakupom novih zemljišč svoje posestvo. Nikdar ni ljubil rajni opojnih pijač, nad vse pa je ljubil svojo staro „rožlinko“, iz katere je do svoje zadnje ure puhal tobak. Da je bil mož nad vse prljubljen faran, pokazal je njegov pogreb dne 4. septembra, ko je spremljala rajnega nebrojana množica k zadnjemu počitku. Pri odprtju grobu je orisal č. g. župnik njegovo dolgo vrsto let in delovanje istih, krščansko vzgojo njegovih otrok, za kateri govor smo sosedje rajnega prav hvalični č. g. župniku. Te male vrstice naj bi bile njegovim, še mogoče tu in tam živim sobojevnikom v spomin na vojskine čase, nam sosedom in občanom pa ostane rajni vedno v blagem spominu. N. v. m. p.!

k Kebelj na Pohorju. Tri sto medvedov, gospod urednik, kaj bo z menoj. Orožnik me zasleduje in ako me zasledi, budem prideljen tje, kjer ni muh. Kako to, boste vprašali. Tako zveste. Vsled resničnih dopisov iz našega kraja v štev. 29. in 33. „Slov. Gospodarja“, se čuti, kakor je neki sam izjavil, častno razčlanjen. Je pač res, da „resnica v oči bode“. Zvedel sem, da je napadel mladeniča F. G., češ, da je on dopisnik omenjenih dopisov in mu je neki grozil tudi z zaporom (!), ko bude izvedel od uredništva, da je on res dopisnik. Čudno! Toda zelo se moti, kdor sumi tega mladeniča zaradi vsakega dopisa iz Kebelja. Ali menite, da drugi ne znamo nič sušati pereša. Ali pa ima, kdor tako meni, nas za nevedneže. Toda le potrudite se v Mariboru vprašati za moje ime. Gotovo ga boste zvedeli v uredništvu, kjer vam je na razpolago. Potem boste pa lahko sodili. Toda to bo na Nikolovo. Do tega časa budem pa še marsikrat razkrinkali in postavili v svetlo luč naše nasprotnine. Sploh pa se beseda pri razumnih ljudeh že dobro premisli, predno se zapiše. Pa brez zamere. — Nevezekdo.

k Loče. Na predvečer cesarjevega rojstnega dneva je priredila tukajšnja požarna bramba, seveda nemška, obhod z lampijoni. Pridružilo se jej je nekaj drugih ljudi in precej šolske mladine iz vasi. Ko so prišli pred šolo, zaklicali so „Hoch“, kar pa nadutelju Hönigman, učitelju Dragar in učiteljici Roden ni zadostovalo. Nagovorili so jih, da so začeli na vse grlo kričati „Heil“, pa tudi „Heil und Sieg“, in to kričanje se je potem nadaljevalo skozi celo vas, da je začelo v resnici presedati vsem poštenim ljudem in

vzbujalo občno nevoljo. Saj je bilo vsakemu očitno, da to kričanje ni bilo znamenje navdušenja za cesarja, kakor vznemirjenje onih, ki ne misijo in ne čutijo tako nemško, kakor naše učiteljstvo in nekaj njihovih somišlenikov ter par zelenih študentov. — Vprašali bi, ali imamo in plačujemo učitelje za to, da nam tako otroke vzgajajo. S starim krščanskim pozdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, nas otroci ne smejo pozdravljati, ne v šoli, ne zunaj šole, ne smejo govoriti slovensko, pač pa smejo kričati „Heil“, in to celo ob taki priložnosti, kakor je cesarjev rojstni dan. — Čujemo, da se misli kupiti za 12.000 K hiša, ki bi naj služila našim učiteljem za stanovanje. Ne, taki učitelji, kakoršni so pri nas, pa tako dragi stanovanje! Takim učiteljem, ki ne spoštujejo našega domačega slovenskega jezika, ki navajajo otroke, da nas ne pozdravljajo s „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, ki ob Telovski procesiji niti vprve Šolarjev ne pripogone kolena, ko vse drugo kleči, ki prihajajo v cerkev letedaj, ko jih sili udeležba, ki gledajo vsakega postrani, ki ni njihovega mišljenja, takim učiteljem pač ne bomo darovali tisočakov.

k Ljubnica pri Vitanju. Žetev je tukaj minula, snopja dovolj, ker ni bilo kake ujme, žita pa srednjo mero, manje od lani. Jabolčna in orehova drevesa so polna, drugega sadja ni. Krompir je droben, pa še tisti je nagnit in objeden. Če bo jesen mila, se bo to leto štelo med srednjo, ako pa mokra in mrzla, med slabu letino. Mnogim posestnikom v Ljubnici in Stenici so črvi docela, drugim do polovice poškodovali njive in travnike. Dne 16. avgusta 1910 je bila pregledna komisija na licu mesta radi odpisa davka. — Nastopil je mesec september, začetek glavnega veselja lovcev. V okraju Vitanje je šest občin. Za vse je dne 30. junija t. l. dodelka 6letna lovska najemnina. Vsaka je za prihodnjo lovsko dobo sklenila drugače, in sicer: Občina Paka je oddala pod roko občinski lov dosedanjemu priljubljenemu in obče spoštovanemu gospodu pl. Sluđerman, lovski nadpaznik v Rakovici. Občina Skomer-Hudina je prodala za zvišano ceno gospodu šolskemu vodju v Škomru. Trg in vas Vitanje gospod Edvard Mullej, graščak v Vitanju. Brezen in Spodnji Dolič sta pa izdražbala lov proti kavciji za sebe, bode treba vsako teh let položiti denar za izdražbane cene. — Občina Ljubnica-Stenica je pa v svoji odborovi seji sklenila, da bode pridržala za sebe občinski lov ter izvrševala tega po izvedencih, kar dopušča par. 24. lovskega zakona z dne 21. septembra 1906—1907 dež. zak. štev. 5. C. kr. okrajno glavarstvo v Konjicah je sklep občinske odborove seje brez vsakega povoda ovrglo. Toda, vsled pravočasnega ugovora občine je c. kr. namestnija z dogovorom deželnega odbora v Gradcu sklep potrdila. Gospod župan kot odgovorna oseba občinskega lava je imenoval tri zanesljive osebe, ki so vsi orožja vajeni dosluženi vojak, za lovske izvedence. Ti so napravili skušnjo z dobrim uspehom, podpisali zaprisego in že izvršujejo lovski poklic na obsegu, ki meri nad 1115 ha. Da se izvršuje lov po lastnih izvedencih, je dvojna korist. Prvič: Celi dobiček pripade občini. Divjačina, pa tudi roparska žival, katera je kmetu v škodo na polju, na sadnem drevju in kuretni, se bode sproti streljala. Misliš bi, da, ker je pridržala občina za sebe lov, sme vsak občan loviti in streljati. Ali ni tako. Le tisti, kateri ima orožni ali lovski list, sme zraven zapriseženega lovskega izvedenca loviti in streljati.

Celjski okraj.

c Trgovca g. Milana Hočevar pri farni cerkvi toplo priporodčamo vsem celjskim in okoliškim Slovencem. Če kdo ne ve zakaj, naj gre v to trgovino kupovat, in bo vedel.

c Celjski župan in slovenski otroci. Celje je imelo že veliko županov različne vrste. Iz življenja enega izmed teh mož je znana sledeča dogodba. V neko slovensko občino je prihajal več let na letovišče pošten Nemec, ki je daroval vsakokrat gotovo suto za slovensko šolsko mladino. Nekoga dne se snide z nekim celjskim županom, kateremu med drugimi stvarmi razodene tudi to svojo navado. Župan ga ves nevoljen vpraša, kako zamore kot Nemec kaj tega storiti. Poštenjak odgovori: Zakaj pa ne, saj imajo tudi slovenski otroci pravico živeti. Župan pa se zadere: Nein, die slowenischen Kinder sollen kreppieren, to je, slovenski otroci naj poginejo. — Iz tega se vidi, kakšno sovraščimo imajo nekateri paganski Nemci do Slovencev. To so tisti ljudje, ki ne privoščijo Slovencem nikakih šol, tisti, ki bi radi dobili okoliško občino v roke. Ti poznajo samo dvoje, in sicer: Slovenec mora postati Nemec ali pa naj pogine. Hvala Bogu, da je še vec Nemcev, ki niso takih misli, ki so pravični tudi do Slovencev, kakor zahteva to naravna in krščanska postava.

c Nemška jeza. Iz celjske okolice se nam piše: Nemci in nemškutarji se hočejo maščevati. Pobirajo razne babje čenče zoper slovenske volilce ter jih naznajajo državnemu pravdništvu. Toda pri sodniji se jim bo skoro gotovo ravno tako godilo, kakor pri volitvah. Posebno hudi so Westeni. Več delavcev je moral zapustiti tovarno, Westen naj bi se rajši brigal za boljši red v svoji tovarni. V verskem in moralnem oziru je ta tovarna najslabša v celjski okolici. Delavci morajo delati skoraj ob vseh praznikih do štirih polnole, mnogokrat pa tudi ob nedeljah, tako, da ne morejo izpolniti svojih verskih dolžnosti. Vsled tega so pa tudi moralne ali nравstvene razmere zlasti med delavkami jako slabe. Tudi delavski red te tovarne, ki je bil potrjen od c. kr. okrajnega glavarstva v Celju

dne 21. septembra 1895, je zastarel in potreba spremembe. Po tem redu ima tovarna pravico delavca ali delavko vsako minutu brez odpovedi in brez vzroka vreči na cesto. Tako morajo nekateri odpuščeni delavci dolgo brez zasluga čakati na delo, ker niso prej vedeli, da bodo morali iz tovarne. Vso oblast v tovarni imajo razni delovodje.

c Nemci so se zoper volitve v celjski okolici pritožili. To ni nič novega. Skoro pri vsakih volitvah se tisti, ki so bili premagani, pritožijo. Tako so se tudi pred tremi leti pritožili Nemci zoper volitve v celjski okolici, pa niso nič opravili. Kaj pa, če bi bile sedanje volitve vendar-le razveljavljene? Potem bodo Šli Slovenci zopet še z večjim pogumom in z večjo odločnostjo v volilni boju ter bodo protestantovske Nemce in nemškutarje še bolj potolkli, kakor so jih pri zadnjih volitvah. Nemci se zanašajo posebno na zmago v I. razredu. Toda pomislijo naj, da imajo v I. razredu 5 volilcev, ki ne spadajo noter. Ti so namreč svoje volilne glasove fabricirali. Napovedali so dodekle, katerih sploh nimajo, in tako prišli v I. razred. Fabrik za volilne glasove pa dosedaj v naši državi še ne poznamo.

c Občinska blagajna. Nemci so kratek pred volitvijo v celjski okolici razširili laž, da manjka v občinskih blagajnih celjskih okolicah 645 kron, katere bo moral blagajnik posestnik Lipovšek plačati. Toda nihče jim ni verjal. Že v majnku so nekateri hudobni Nemci pisali brez podpisa na deželnini odbor, da mora priti revizor k občinskemu uradu celjske okolice. Tako je pritekel uradnik iz Gradca, ki je pregledal knjige in blagajno in ni manjkal niti vinarja. Tako tudi sedaj ničesar ne manjka. Samo pri vpisovanju v blagajniški dnevnik se nekaj številki ni vpisalo na pravo mesto. Če bi bilo pa tudi res, da bi kaj manjkal, potem pa ima blagajnik Lipovšek že toliko čistega premoženja, da bi lahko plačal tistih 645 kron ne samo enkrat, ampak stokrat. Celjski Nemci naj nične skrbijo za občinsko blagajno celjske okolice, kajti to imajo v rokah samo premožni in pošteni možje.

c Sv. Rupert nad Laškim. Naši stari vojaki so v nedeljo, dne 4. t. m. priredili k 80letnici našega presvitlega cesarja Frančiška Jožefa lepo cerkveno slovesnost. Že v soboto poprej so naznajnali tipiči, da se godi pri Sv. Rupertu nekaj izvenrednega. V nedeljo ob 10. uri prikoraka kakih 120 veterancov z godbo na čelu v slovesnem sprevodu v farno cerkev, kjer domači g. župnik razloži v nagovoru, kak naj bo avstrijski in kak Kristusov vojak. Po sv. maši se je zapel „Te Deum“ v zahvalo za vse milemu vladarju in našim veteranom za časa njih službovanja poddeljene milosti in dobrote. In mogočno je donela cesarska himna ob koncu slovesnosti ter oznanjala čez hribe in doline, da naš hribovski slovenski rod ljubi svojo domovino in dobrega vladarja.

c Laško. „Moj otrok ne smem v nemško šolo,“ tako bode rekeli sedaj v začetku šolskega leta vsak pameten slovenski oče, slovenska mati, ki še ljubi svojega otroka in mu dobro želi. — In zakaj ne več v nemško šolo? Prvič zato ne, ker se tamkaj smejoučevati krščanski nauk le po nemško, otrok ne razume katehta, ne zna pravilno moliti v nobenem jeziku, o sv. veri nič ne ve, in tako popolnoma podivja. Stariši, ali hočete imeti take otroke? Ako silite svoje otroke v nemško šolo, ste jim pač kaj drago kupili nemško besedo! Pa poslušajte, kaj pravijo rajni škof Slomšek: „Nemškutarjev ne skrbi, naj bi se naša draga mladina v šoli krščanskega nauka prav živo naučila, se privadila Bogu lepo služiti, imeti očeta in mater za ljubo, ljubiti svojo domovino, spoštovati cesarja in slušati svojo postavno gosposko, naj bi prerasla naša mladež bistre glave in pa žlahtnega srca. Le nemško, le nemško, vpijejo na ves glas, pa ne pomislijo, da je slovensko mladino šolati po nemško ravno toliko, kakor mlatiti prazno slamo.“ — Drugič v nemško šolo zato ne, ker pozabijo tamkaj otroci mili slovenski jezik; ne naučijo se nemški, pa tudi ne slovenski. Le vprašajte svoje otroke tisti slovenski stariši, ki jih morebiti pošiljate že več let v nemško šolo, ali znajo n. pr. spisati kratko pismo v nemškem ali slovenskem jeziku. Pač težko bodo kaj pravilnega skupaj spravili! — Največ jih pa pravi: Moj otrok mora znati nemški. Dobro, zoper to tudi nihče ni. Resničen je pregovor: Kolikor jezikov znaš, toliko mož večiš; pa dokler otrok v domačem jeziku ni dobro vajen, se nemškega težko nauči in hitro pozabi, ne zna nemščine in ne slovenščine, takemu je šola izgubljena in potraten otroški let zlati čas. V řazredni slovenski šoli pa se v višjih razredih že uči veliko nemškega, in tudi tvoj otrok se bode naučil nemški, ako nima slame v glavi. Veliko je takih dijakov, ki so hodili samo v slovensko šolo, pa zdaj v latinskih in drugih višjih šolah prav dobro izhajajo in napredujejo. Pa če tudi tvoj otrok ne bode šel studirat, je boljše, da ima spričevalo do řazredne slovenske šole, kakor do 4razredne nemške. — Posebno so v tem oziru, da silijo svoje otroke v nemško mučilnico, graje vredni železničarji. Vsi železničarji čuvaji od Celja do Rimskih toplic, razven enega, pošiljajo svoje otroke, kolikor nam je znano, v nemško šolo. Ali je v tem oziru kak pritisk od zgoraj, ne vemo. Pa slovenski stariši, ne bojte se, nihče vam nič ne more, ako pošljete otroka v slovensko šolo, kjer se bode kaj naučiti! Kako žalostno je, ako otrok v nemški šoli v enem razredu sedi po dve, tri leta, a oče in mati ga še naprej tja silita. Taki stariši bodo sami krivi, ako jih bodo enkrat preklinjali njih otroci. — Zato pa resno prevdarite te besede, in ako ste imeli do sedaj otroka v nemški šoli, ga brž vzemite ven in ga dajte pri-

hodnje šolsko leto v slovensko šolo, če mu hočete dobro! „Prava vera budi vam luč, materni jezik budi vam ključ do zveličanske narodne omike!“

e Laški trg. Pretečeni teden se je tu zgodila velika nesreča. Železniški delavec I. Bratec je šel čez železniški tir blizu kolodvora, ko je odvozil mimo tovorni vlak. Zavoljo ropota tega vlaka pa ni slišal, da pride drugi vlak od nasprotnne strani. Ta ga podere na tla in ga silno razmesari, da je bil takoj mrtev. Odrezalo mu je eno nogo, strlo lobanjo, da so se videli možgani. Dasiravno je bil priprist delavec, je vendar rad prebiral dobre liste, kakor „Našo Moč“, „Slovenski Gospodar“. Bodi mu zemljica lahka!

e Sv. Rupert nad Laškim. Dne 4. t. m. so tu kaj orožniki na ukaz c. kr. okrožnega sodišča Celje aretirali zakonska Jožeta in Marija Flis, pos. v Podgorju štev. 91, ker sta zastopno, kakor je dognala preiskava, zastrupila z arzenikom prejšnjo Flisovo ženo roj. Bezgovšek. Siroto, ki je počivala že poldrugo leto v grobu in prej veliko trpela od svojega surovega moža, so dne 20. avgusta t. l. komisijonelno izkopali, in se je zastrupljenje dognalo. Flis je imel že, ko je rajna še živila, s sedanjem ženo razmerje, zato so tudi to vtaknili v luknjo. Cela reč pride pred celjske porotnike. Bog nas varuj zakonske nezastopnosti!

c Nova Štifta pri Gornjem Gradu. Dne 7. avgusta t. l. imel je zopet naš g. nadučitelj Ivan Kelc svoj dan. V gostilni pri Golobu je pil dobro kapljico (zato je pozabil svoje sklepe izza časa volitve). Pri tem se mu je jezik odtalil in je zopet enkrat odkril svoje misli (to se mu pripeti sploh samo pri vinu — pozneje noče navadno nič več vedeti). Pravil je, da je škoda za olje, ki so ga porabili škof za posvečenje duhovnikov; naj bi ga snedli raje v solati.“ Navzoči kmet, od vseh spostovani Rifl, ga je odločno zavrnih, da govoriti tako o sv. zakramentih. Poudarjal je, da je žalostno, da morajo pošiljati stariši otroke k takemu v šolo. — Gospod nadučitelj, ali boste zopet tajili? Priče so na razpolago.

c Nova Štifta pri Gornjem Gradu. Cudne vesti se širijo iz naše šole. Mislili smo, da nadučitelj samo g. župnik ne mara. Sedaj pa se vedno bolj govorji, da je enako ljubezniv proti gospodični učiteljici Wudler, ki poučuje otroke v popolno zadovoljnost vseh. Ja, zdaj pač ni tako, kot je nekdaj b'lo, da je imel Milan doma zabavo. Sliši se, da je privrila cela nadučiteljeva rodbina nad gospodično, in to zaradi nekih „marnov“, ki jih pa ni župnik Širil.

c Trbovlje. Ze dve leti bereš čitalec „Slovenskega Gospodarja“, da so hoteli in da hočejo na jugu naše slovenske štajerske domovine postaviti zavedni krščanski Trboveljčani svoj „Društveni Dom“. In glej, stavba Društvenega Doma je vzrastla kakor čez noč. Že se posorno ozira s svojo novo obleko po Trbovljah in kliče: Vstani in pridi pogledat, kaka je moja obleka, kakšni so moji prostori. Zato vas pa vabimo, dragi bratje, krščanski Slovenci, pridite 11. septembra t. l. v Trbovlje, ko bomo blagoslovili svoj „Dom“ in se obenem pošteno, krščansko razvedrili pri telovadbi edino pravih krščanskih telovadcev Orlon. pride lahko vsak štajerski Slovenec, ker ima jaka ugodno železniško zvezo. Iz Štajerske pride vlak v Trbovlje ob 9. uri zjutraj, odhaja ob 8. uri zvezcer.

c Kalobje. Dne 18. septembra t. l. se vrši po pozinem sv. opravilu v šolskih prostorih ustanovni shod kmečkega bralnega društva za Kalobje. Govoril bo odposlanec S. K. S. Z. iz Maribora. — K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Tukaj smo imeli od 14. do 21. avgusta sv. misijon. Vodili so ga č. gg. misijonarji od Sv. Jožeta nad Celjem: Kitak, Krivec in Birk. Bili so kaj veseli in milosti polni dnevi za celo župnijo, ki se je z veliko vnemo udeleževala sv. misijona. Kaj slovesen je bil sklep v nedeljo, dne 21. avgusta. Ob ogromni udeležbi se je vršila procesija z misijonskim križem, ki so ga nosili trije mladeniči Marijine družbe. Procesijo je vodil č. gospod rogaški dekan, večernice z zahvalnico pa je opravil preč. g. Šmarski dekan. — V dobrem mesecu dni ste umrli dve Marijini družbenici: Katarina Križan in Katarina Jurše. Obe sta imeli veličasten pogreb. Tu se je pokazala vsa lepota marijanske organizacije.

c Petrovče. Kakor znano, priredi društvo „Gospodar“ v Petrovčah v nedeljo, dne 18. septembra na vrtu in v notranjih prostorih društvenega doma veliko ljudsko veselico. Na vsporedi je skupen nastop združenih pevskih zborov Savinjske doline, godba, srečolov. streljanje za dobitki, otvoritev „Savinjskega museja“. Gostilna, vinarna in kavarna ter razni drugi šotori bodo skrbeli za telesne potrebe. Za veselico, zlasti za lastop džurnih pevskih zborov, vladajo živahnega zanimanja. Kakor slišimo, zbori že pridno vadijo. Ker je čisti dobitek namenjen društvenemu domu in mladenički organizaciji Savinjske doline, vabimo vse prijatelje naše mladine, da nas 18. sept. občitejo ter dejansko pokažejo, da umejo pomen naše mladeničke organizacije. Zlasti pa na se vzdigne naša mladina ter pohiti ta dan v Petrovče na pošteno priradno zavet.

c Slavnost o prilikli blagosloviljenja „Društvenega doma“ v Trbovljah dne 11. sept. se vrši po tem le sporedno: Dopoldne: I. Ob 9. uri popoldne sprejem doilih gostov na kolodvoru, na to sprejem skozi Trbovlje I v Trbovlje II. II. Na trgu v Trbovljah pred cerkvijo pozdrav. III. Ob 10. uri cerkveni govor in sv. maša. IV. Po cerkvenem opravilu blagosloviljenje „Društvenega doma“ in slavnostni govor. V. Ob 12. uri konsilo. Popoldne: VI. Ob 2. uri pete liturije. VII. Ob 1/4. uri javna telovadba štajerskih in kranjskih Orlon: a) rajalni pobod; b) proste vaje 1. 1910.; c) orodna telovadba; d) moreška (sabljanje); d) rajalni odhod. VIII. Po javni telovadbi istotam ljudska veselica s srečolovom. Pri celji slavnosti svira sl. trboveljska pažnika godba. Vstopnina k javni telovadbi: Sedeki 1K, stojisce 40 v. Ker je čisti dobitek namenjen novemu „Društvenemu domu“, zato se preplačela hvaljeno sprejemajo.

c Frankolovo. V nedeljo dne 18. t. m. priredi pri nas po službi božji Z. z gospodarsko-političen shod. Govorila boda dva poslanca o državnem in deželnem zboru in g. nadrevizor Vlad. Pušenjak o gospodarski organizaciji. Možje in mladeniči iz Frankolovega in sosednjih župnij, prihite na shod!

Brežiški okraj.

b Zabukovje. Na napade, ki so bili obelodanjeni v „Narodnem Listu“ z dne 1. sept. pod naslovom: „Kako nezreli fantiči skušajo zapeljavati ljudstvo?“ odgovarjam sledi: „Cel moj govor, ki se navaja v „Narodnem listu“, je dotedni dopisnik, popolnoma izkazil, hoteč sebi in svoji stranki z lažjo, kakor je že pri liberalcih navada, pomaga z lažjo iz zavijanjem. Da je bil govor po bistvu popolno drugačen, lahko izpričajo vsi ljudje, ki se bili navzoči. Najprvo bodo povedano liberalnem gospodom, da nimajo nobenega vzroka smešiti mene z „visokoučenim“, pač pa naj pogledajo v svojo sredino. Dva sta med njimi, ki sta v začetku študirala gimnazijo, a ker je bil voziček obtičal, sta šla drugam iskat visoko učenost. Kar se torej tiče višoke učenosti, se mi treba dati nobenega sporedavanja. Sedaj še par odgovorov posameznim liberalnim pristašem! Gospod učitelj Eržen, ponovno ste mi že očitali, da izkazujem nevhaležnost ljudski šoli. Če mislite s tem poslopje podgorske šole, vedit, da je ta šola občinska last, ne pa Vaša in da so morali kmetje štetiti zanje drag denar, ne pa kak liberalen gospod, da so nadalje vti kmetje nezadovoljni s to stavbo. Kritiziral sem javno poslopje, hlev pa, ki ste ga Vi dali pristaviti, sem pustil pri miru. Nadalje ste mi očitali, da bi brez Vas ne šel študirat, toda pozabili ste, da je bil povod k temu g. župnik. Domišljujete si celo, da bi brez podgorske ljudske šole ne napravil mature! Smešno je, da bi imela ljudska šola do mature vpliv na dijaka, ako bi si sam ne prizadeval. V „Narodnem listu“ se mi tudi predbasiva, da sem se dostikrat „nazobil“ pri Vas. Vprašam Vas, ali Vas niso tudi moj oče pogostili vselej po svojih močeh?! Ako ste mi še kaj dobrega storili, sem to že povrnil na Vašem sinčku-studentku. Poučeval sem ga brezplačno. Dostikrat sem mu pa tudi jaz dal „zobati“. Kaj ne, Tonček? Če mi Vi, gospod učitelj, lahko kaj očitate, Vam tudi jaz lahko. G. nadučitelj Srebrnič pa naj naj pošte meni račun! Vem, zakaj sta ozovljena gg. učitelja in z Vama drugi liberalci. Imeli ste me dolgo časa v svoji sredini, govorili ste mi sladke besede in se mi laskali, pridobiti ste me hoteli, da bi postal Vaše orodje! Zdaj pa Vas hudo boli, ker sem se iztrgal iz liberalnih zajnk, ker sem izprevidel, da ne sledijo lepim liberalnim besedam lepa dejanja! Veste kdo je neznačajen? Tisti, ki spozna kaj je krivo in kaj je dobro, pa le krivemu sledi! — Ker se nekdo, tako zelo briga za mojo salonsko obleko, si jo naj tudi sam kupi, da ne bo hodil okoli kakor kakšen „žlajfar“! Zelo značilno za „Narodni list“ je, da mora polniti svoje prazne prostore le s hinavskimi dopisi hinavskih liberalcev, ki nasprotujejo željam naših ljudi! Papir je pač potprežljiv! Ne ljubi se mi popravljati potvorenega govorja v „Narod. Listu“, ker naši ludje itak znajo, kaj in kako sem govoril. Zadovoljni so bili splošno. Liberalne backe pa naj krmi „Narodni List“. — Pribito pa ostane za vedno, da se bodo naši ljudje potegovali za poldneven pouk, ker je v resnici potreben. — Če pa liberalni kolovodje nimajo simpatije do njega, ne morem jaz pomagati! — Gospod Božič, katerega učenost v politiki se povzdiguje v „Narodnem Listu“, je zadel zaradi svoje politične nezrelosti na shodu na velik opor. Da je bil izvoljen v odbor, se ima zahvaliti temu, da so mu njegovi pristaši že par tednov pred volitvijo zagotovili veliko glasov po pooblastilih in da so ljudje že pred shodom imeli izpolnjene volilne listke z imeni, katerih pa niso potem vsled nezavestnosti, ki še žal vlada v naših vrstah, izčrpti. Na tem mestu budi tudi povedano, ako se ne bodo tudi bolj brigali naši Zabukovčanje pri volitvah, koga naj volijo, in ako se ne bodo udeleževali polnoštevilno vsake volitve, bodo še nadalje imeli smolo. Ponižen sluga liberalne gospode pač nikdar ne bo koristil ljudstvu. Kaj bi pa potem gospodge rekli? Kaj ne g. Božič, če bi bil govoril za profit liberalcev, bi me povzdrgnili v nebesa. Hudo je voditeljem naših nezavestnih liberalcev, — saj naši ijdje ne znajo, kaj je prav za prav liberalizem, — da je kdo začel dregati v njihovo gnezdo, kjer so bili do zdaj vsegamogočni gospodarji! Zdravi ostanite! Jos. Vrečko.

Rajhenburg. V nedeljo 11. septembra popoldne ob 8. priredi Slov. kat. izobr. društvo v svojih društvenih prostorih velezanimo in poučno igro „Tri sestre“ Nastopijo tudi društveni pevci. Pridite nas gledat in postušat vsi!

b Zabukovje. Dne 18. septembra bude priredil tukaj po prvi maši g. dr. Benkovič političen shod. Na shodu se bodo obravnavale krajevne razmere naše občine. Zeleti bi bilo, da se tega shoda udeleži ljudje polnoštevilno; dana bo prilika, da vsak mirno izrazi svoje želje.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladinski shod na Ponikvi. Prelep dan je bil mla denični shod na angelsko nedeljo za Ponikvo. Shod se je res sijajno vršil, kakor smo napovedali. V velikem številu so pohiteli na shod mladeniči iz Dramelj in St. Jurja, od koder so prišli tudi gasilci, potem iz Šmarja z zastavo Marijine družbe, od sv. Petra na Med. selu, od Sladke gore, od Sv. Vida in od drugod. Domači mladeniči so priredili lep vsprejem; pozdravljale so nas mnoge zastave in slavoloki s pomenljivimi napisi. Pridigo je imel dr. Korošec. Svetišča je daroval domači č. g. kaplan Ašič ob krasnem petju domačega mešanega zboru. Po enournem odmoru se prične mladeničko zborovanje na okrajenem prostoru pred cerkvijo. Ob enem predlagu shodu sledi predsedništvo: Fr. Verk od Sv. Petra na Med. selu, predsednik, Miha Gobec od Sladke gore, podpredsednik in Anton Šibal s Ponikve, tajnik. Predsednik Verk izpregovori: Zbrali smo se, da se navdušimo za Slomškovo vernost in rodoljubnost. Dr. Korošec prinaša pozdrave S. K. S. Z. Anton Šibal (Ponikva) obširno govori o Slomšku. On je apostol Slovencev. Zdruižil je vse štajerske Slovence, prestavil škofjški sedež v Maribor, tam ustanovil bogoslovje, storil silno veliko za narod v verskem in narodnem oziru, pisal in peval ganljivo in narod vnenmal za Boga in domovino, zlasti je ljubil mladeniče. Njegov vzgled moramo posnemati zlasti mladeniči. Mešani zbor krasno zapoje: Slovenec sem! Miha

Vengui iz Dramelj srčno opozarja na Slomškovo vzgled in kliče: Mladeniči na plan, dokler je dan! Poslaneč Vrečko pozdravlja shod v imenu S. K. Z., katero geslo je: Vse za vero, dom cesarja. To geslo je Slomškovo geslo, pa tudi naše. Jožef Andrič (Sv. Peter na Med. selu) navdušuje mladeniče za versko značajnost. Biti in ostati moramo pravkat značaji. V tem nas najbolj podpira češčenje Brezma dežne. Bodimo torej vedno zvesti sinovi Marijini. Jan. Turk (Šmarje) deklamuje pesem: Junak si ti! Martin Strnad (Sladka gora) pravi: Od slavnih rojakov se učimo, kako delovati za domovino. Rudolf Ungar (St. Jurij) priporoča v iskreni besedi kot gasilec in Orel obe organizaciji, da si ustvarimo značajce in pomagamo bližnjemu. Jan. Hajnšek (Sv. Peter na Med. selu) opisuje lepoto orlovske „Zlate knjige“, ki bi jo naj imeli vse mladeniči kot svoj mladenički katekizem. — Pevski zbor zapoje „Pesem slov. Straži“, kaplan Sinko pa navdušeno razlagava pomen „Slov. Straže“, pri kateri naj bi sodelovali vse mladeniči. Miha Gobec (Sladka gora) kliče: Slomškovi vzori naj bodo naši vzori in veliko bomo korigirali sebi in domovini. Župnik Gomilšek razlagava prelepo geslo Slomškovo kot geslo vseh mladeničev: Za domovino malo govoriti, veliko delati, vse pretrpeti! Predsednik Verk, ki je spretuo vodil shod, zahvali mladeniče za veliko udeležbo in domačine za krasni vsprejem. Na to so bile pete litanije in župnik Gomilšek še v sklepni pridigi v iskrenih besedah polaga mladeničem na srce, kako naj ljubijo Marijo, kličejo na pomoč ter jo posnemajo kot zvesti sinovi Marijini. Kaj ne, to je bil res krasen shod, vreden Slomška, zato pa nam ostane nepozaben. Mladeniči, izvršimo do zadnjega vsa njegova navodila!

Vurberg. Naša dekliska zveza je priredila v nedeljo dne 4. septembra jako lepo zborovanje. Najprej je govorila gospodinja Erna Razlag iz Ptuja približno tako-le: Podam vam pet nasvetov. Deklice, bodite 1. pobožne, a tudi delavne. Če boste delavne, spoštovali vas bodo tudi nasprotniki. Lenove ne sme biti v vaših vrstah. 2. Izobražujte se v gospodinjstvu! Čitajte primerne knjige in časnike, zlasti „Naš Dom“. Udeležujte se gospodinjskih tečajev, ki jih prireja naša „Zveza“. 3. Sodelujte povsod, kjer se gre za kako dobro stvar. 4. Bodite značajne in odločne. Naše mladenke ne smejo poznati omahljivosti. Poleg značajnosti naj vas diči še blago, dobro srce. 5. Vzorno budi vaše vedenje. Oči vasih prijateljev in sovražnikov so obrnjene na vas. Niti najmanjšega madeža bi nihče ne smel videti pri vas. Bodite veseli, zabavajte se, a pošteno. Zlasti vam odsvetujem nepotrebno obiskovanje krčem brez nadzorstva staršev. Gospodinja Razlag je v začetku pozdravila predsednica Dekliške zveze, deklica Marija Nerat. Potem pa je tudi sama imela govor, v katerem je deklicam kazala čast poštenega dekliškega življenja. Na koncu se je gospodinja Razlag prav toplo zahvalila za njem govor. In krepki trikratni „Živijo“ iz mladih dekliških grl je zadolil na čast vrlj gospodinji iz Ptuja. Nato je deklica Ursula Pivec deklamovala pesem „Blagovestnikom“, Alojzija Kovačič iz Ptuja pa dve pesmi, katere je sama zložila in sicer eno na čast vurberškim mladenkam, drugo pa v slovo tovariši, ki je stopila v zakonski stan. Prihodnje zborovanje bo 2. oktobra.

Središče. Krščansko misleča mladina središke župnije je imela zadnjo nedeljo svoj zelo znamenit dan. Že prej je bilo naznanjeno, da se vrši pri naši mladenični shod in pride g. dr. Hohnjec iz Maribora v našo sredino. In prišel je na nedeljo sv. angeljev varuhov. Kako lepo in z zbranimi besedami je primerjal pri pozni pridigi mladenico ang. var., da naj bo, kadar je rekел med drugim, angel var. sebi in drugim. Pospolne po večernicah pa se je vršilo mladenično zborovanje. Nad 150 navdušenih deklet in nekaj zavednih mladeničev se je zbralo v stari šoli. Naš č. g. kaplan otvoril zborovanje s kratkim pozdravom mnoštevilm prišlečem. Za tem pozdravi še Jakob Kotter mladeniče in Jožeta Klobučar mladenke z deklamacijo. Nato povzame besedo g. dr. Hohnjec, ki nam razloži namen in pomen mladeničnih in dekliških zvez in nas poučuje, kake lastnosti morajo dičiti slovensko mladino, da bo močen varuh prelepe slovenske domovine. — Po govoru g. dr. Hohnjeca stopi na oder naš rojak deželnki poslanec č. g. župnik Ozmeč, ki navdušen in z ognjevitimi besedami bodri mladino, naj se oklene mladeniče in dekliške zveze. — Mladenč Kocjan Anton, mladenč Goršč Alojzija in Podgorec Tezija, nastopijo s svojimi bodrilnimi govorji. Ker je trajalo zborovanje že skoraj dve uri, zato se je moglo vršiti samo zapisovanje udov, a odbora se sestavita pri prihodnjem zborovanju. Vrlih mladenč se je oglašilo nad 80 za zvezo. Upajmo, da se naši mladeniči ne bodo dali od deklet osramotiti, in da bodo imeli toliko mladeničkega ponosa, in v častnem številu sledili številu onih zavednih mladeničev, ki so se dali že zapisati. — Ob koncu so mladenke v prekipavajočem navdušenju zapele „Hej Slovenci!“ — Tovariši, tovarišice! Temelj je položen. Skrbimo pa zdaj za to sami, da ta naša

vsekem vremenu. Oglasilo se je že več govornic, pride tudi podpredsednica Z. S. D. Vmes nastopajo tudi pverski zbori. Skrb vseh zavednih mlaedenk budi, da bo shod veličasten! Mlaedenke na plan!

Pošenak. Mlaedenčki iz Slov. goric, iz polja, iz Haloz in drugih bližnjih krajev v nedeljo, dne 18. septembra k Materi Božji na Polenčak! Pridemo za vas veliko mladinsko slavje. V to svrhu bo v nedeljo, 18. septembra ob pol desetih pozno cerkveno opravilo, pri katerem ima mladinski govor zastopnik S. K. S. Z. iz Maribora. Po cerkvenem opravilu je sunaj cerkev zborovanje, v slučaju neugodnega vremena pa v stari šoli poleg cerkve. Mlaedenčki, pridite v prav obilnem številu!

Velik pomen zadružništva.

Letos je obilno krme, a večina posestnikov ima malo živine. Krma bude preostajala, ker nam manjka kupcev, kateri bi krmo po pravi ceni plačevali.

Gospodarska zadružna v Račah pri Mariboru je sklenila z vojaškim oskrbnim pogodbom, da bode 65 vagonov sena od svojih članov nakupila in vojaškim skladiščem v Gradec, Maribor, Celovec, Velikovec in Gorico zalažala.

Zadružna tudi ne gleda na lasten dobiček ter plačuje že sedaj seno po K 3-80, 6 vagonov sena je že odpolnila. Gospodarska zadružna v Račah tudi namerava skleniti pogodbo za več vagonov zrnja in krompirja.

Kmetje na Dravskem polju in Pohorju, pristopajte vsi kot člani k zgoraj imenovani zadružni, da boste svoje pridelke ložje in hitreje spravili v denar.

Živinski sejm na Dunaju, dne 5. septembra 1910. Na sejmu je bilo 2727 kom. rejene živine, 468 pašne živine in 908 jako slabo rejene živine, po vrsti 2618 volov, 427 bikov, 782 krav in 276 bivolov; skupaj 4103 komadov. Prodajali so se dobro rejeni voli od 98—114 K, na pol debele od 86—102 K, slabejši od 84—91 K, izvanredno do 118 K; dobro rejeni biki od 98—102 K, pol debele in slabejši od 84—97 K, izvanredno do 108 K; dobro rejene krave od 90—100 K, na pol debele in slabejše od 76—88 K, izvanredno do 104 K; bivoli od 48—72 K; jako slabo rejene živine od 58—74 K, za 100 kg žive teže. Tendenca: Na današnjem sejmu je bilo 787 komadov živine manj kakor zadaj. Bikov in jako slabo rejene živine je bilo primeroma jako malo, tako, da ta množina za sedanjo porabo nikakor ne zadostuje, prodala se je hitro. Cenai na bikom je poskočila za 4—6 K, na pol debelem in slabejšem bikom, kakor tudi jako slabo rejeni živini je poskočila cena za 6—8 K. Kupčija z rejeno živino je bila radi majhne množine živine ravno tako živahnja. Cena je poskočila dobro rejenim volom za 2—4 K, na pol debelem, kakor tudi rejenim kravam in pašni živini je poskočila cena za 5—6 K. Slabo rejenim volom in bivolom, katerih je bilo precej malo, je poskočila cena celo za 6—10 K. V izven se je prodalo 927 komadov živine. Neprodanih je ostalo 10 komadov.

Najnovejše novice.

Umrli je dne 6. t. m. v ormoški bolnišnici č. g. Jak. Kočak, kaplan pri Veliki nedelji. Pogreb se je vršil danes, 8. t. m. Vrli delavec v vinogradu Gospodovem naj počiva v miru!

St. Janž na Vinski gori. V nedeljo 11. t. m. se vrši po sv. opravilu shod S. K. Z. v gostilni g. Žagerja. Govori drž. in dež. poslanec dr. Verstovšek.

St. Ilj pri Gradiču. V nedeljo 11. t. m. se vrši po večernicah ob 3. uri popoldne v gostilni g. Kranca shod S. K. Z. Govorit pride drž. in dež. poslanec dr. Verstovšek.

Polzela. Šulverein že pripravlja za svoje ponemčevalnico neki Jelenov hlev. No, naši posilinjemci že vedo, kam spadajo njihovi otroci. Heil!

Remšnik. Posvečenje podružne cerkve sv. Pankracija v župniji remšniški, se je vršilo dne 6. septembra t. l. ob najlepšem vremenu. Okrog mil. nadpastirja, škofa lavantinskega, se je zbral 23 duhovnikov iz sekovške in lavantinske škofije. Neštevilne množice vernega ljudstva so s pobožnim zanimanjem sledile ganljivim obredom posvečenja cerkve, ki so trajali od 8—12 ure dopoldne. Po izvršeni posvetitvi so mil. nadpastir opisali v lepem govoru trojni tempelj božji, domačo hišo, vesoljni svet in sv. katoliško cerkev, služili sv. mašo, potem pa se v slovenski pridigi zahvalili vsem, ki so postavili na tem hribu trojni šotor: ljubemu Jezusu, sv. Pankraciju in samemu sebi. — Z darovanjem okoli oltarja in zahvalno pesmijo je bila slavnost, ki ostane gotovo v trajnem spominu vsem udeležencem, ob 1/3. uro pop. končana.

Gomilsko. Tudi naše mlaedenke so se začele pridno gibati. Nočeo zaostati za mlaedenčki, ki se pridno zbirajo pod praporom "Orla". V kratkem nameravajo ustanoviti Dekliško zvezo. Pretečeno nedeljo, dne 4. t. m., pa so priredile lepo igro: "Dve materi" v prid stavbe nove župnijske cerkve. Igra je vspela v vsakem oziru izvrstno. Dragi gostje iz Braslovč, Vrantskega, St. Pavla in drugod so se kaj laskavo izrazili o igri, češ: "Nismo mislili, da je mogoče na deželi kaj tako dovršenega videti. Na splošno željo se bo igra ponavljala v nedeljo, dne 11. t. m. po večernicah. Upamo, da nas bodo ljubi sosedje tudi tokrat v obilnem številu posetili ter povečali tako naše veselje in navdušenje za dobro stvar! Torej na svidenje! Vzlasti ve, naše sestre mlaedenke, ne pozabite nas!"

Liberalna blamaža. Velikansko je bilo vpitje po liberalnih listih, ko je dne 17. julija t. l. v Vrbju pri Žalcu v pretepu Pesko poškodoval Cokana, ki je tri dni za tem umrl. Celi članki so se pisali takrat "klerikalnem uboju" v Vrbju. Dne 6. t. m. se je vršila pred okrožnim sodiščem v Celju obravnava proti Pesku, ki je bil tožen radi težke telesne poškodbe. Zdravnik so izjavili, da je umrl Cokan vsled srčne kapi

in ne vsled poškodb, ki so bile le lahke. Pesko je bil obsojen radi prekoračenja silobrana na tri mesece ječe. Priče so potrdile, da je bil Pesko napaden, in da se je samo branil. S "klerikalnem ubojem" torej ni nič, liberalci pa so se poštelo blamirali.

Latevna vas. Prost. gasilno društvo priredi v nedeljo dne 18. sept. v prostorih g. J. Sadnika veselico s prav zanimimi vsporedom. Prijetanje poštene zabave vijudno vabi odbor.

Dobra. V nedeljo dne 11. septembra priredi kmetijska podružnica Dobrnska, pri katerem bo g. potovniki učitelj Franc Goričan predaval o kmetijskih zadevah, posebno o tem, kako ravnati z vinogradi letos, da bodo prihodnjo leto prospivali, tudi o sadju in njega izkorisčanju ter o pašniških zadevah bo razgovor. Pašniška zadružna prosi najududnejše, da se St. Joški farani oglašijo, kjer hočejo svoje zanemarjene pašnike zadružni prepusti.

* Udeleženci letošnjega zadružnega tečaja v Mariboru, kateri še niso dobili fotografij, naj to javijo Zadružni Zvezni v Mariboru, katera je dobila od fotografa še nekaj slik.

Listnica uredništva.

Pišece: Pride, toda za danes ni bilo prostora; bodite nam pozdravljeni. — Smarano na Paki: Prihodnji! Pozdrave! — Sv. Lenart v Slov. gor.: Kakor vidite, imamo iz vašega kraja veliko dopisov, ki smo jih že prej sprejeli. Kar ne bo zastarel, prihodnji! Pozdrav! — Zetale: Mogoče, pa se še dotični gospod opraviči. Ce ne, pa nam pišite, da priblime. Iskreno pozdravljeni! — Drugačova: V tej o bližnji tožljivo. Pomocite še večkrat pero in se oglasite! — Bnkovič: Hvala za dopis, je dobro, toda imeli smo že prej drugega stavljenega. Agitirajte naprej! Slovenski pozdrav! — Vuhred: Prihodnji! — Za-

bukovje: Prihodnji! — Trbovlje: Za prvo stran došlo kaš prepozno. — Sv. Trojica v Slov. gor.: Pismo došlo prepozno.

Našim rođinam in priročimo Kolinsko cikorijo.

290

Za obmejne Slovence!

Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje za življenje pri meni, odstopim 4 K na me odpadajoče provizije, za obmejne Slovence. ::

Franc Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“, Maribor, Fabriksgasse 21.

Sprejemam vzaarovanja proti ognju pod najugednejšimi pogoji.

42

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 8. septembra 1910.

Gradec . 26 86 83 80 46

Dunaj . 4 61 28 77 52

Na prodaj je zemljišče, tri četrti ure od Maribora, v kat. občini Vodole občine Karlovina, v obsegu 17 oralov, 2 oralna vinograda z ameriškimi nasadom, 2 oralne hoste, njive, travniki in lepi sadovniki, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebo. Ponudbe na Josipa Sernea, posest. sina, Gradiška, Pesnica 514

V župnišču z malim gospodarstvom se išče gospodinja. Naslov pove upravnštvo 663

Ekonom, zmožen slovenskega in nemškega jezika, več vinoreje, kletarstva, sadjarstva, poljedelstva, zivinoreje, mlekarstva, kakor tudi pisarniških del, srednje starosti, samostojno vodil že več posestva, želi radi prekupa posestva službo spremeniti. Nastop službe z edno ali več pačnagi pod ugodnimi pogoji prosi takoj. Naslov pove upravnštvo 678

na mesec, dobi lahko vsakdo s 6 pličami in 200 iglami vred za 36 K. Gramofon je izvrsten, torej nobena igrača; jamstvo 2 leti. Ravnokar so izšle nove velike slovenske plošče od 2 K do 6 K ter najboljše igle 1000 po 1.80, 2 in 3 K, kakor tudi vsi večji gramofoni po značilnih cenah; stari gramofoni in drugi godbeni aparati se zamenjajo za nove gramofone. Za 4 stare plošče damo eno novo. Prosimo, zahtevajte cene.

Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. ger.

Kupci posestev!

POZOR!

Na predaji so 8 mala in 3 večja krasna in dobičkovsna posestva: prva meri 2, drugo 2 in pol, tretje 6, četrto 18, peto 27 in pol in šesto 28 oralov zemlje. Hišne in gospodarske poslopja so pri zadnjih treh zidane in z opeko krita. Posestva ležijo ob okrajni cesti v najbolj ugodni in prijazni legi blizu Maribora, ter se prodaja z vso bogato opremljeno premičino. Cene po dogovoru. Resni kupci zglašite se takoj pri Josipu Serne, pos. sin v Gradiški, pošta: Pesnica, kateri vsakega kupca na Pesnici pričaka, če se mu prihod natančno naznani.

Posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem vred, okoli hiše velik sedmi vrt, voda pri hiši, okoli doma 7 velikih njiv, več dobrih travnikov, vse sladko seno, da še lahko dosti živine redi, prav ugoden za živinoreje. V hiši stoji tudi dobro urejena in obiskovana prodačnica, blizu cerkve, edina v tej fari. Proda se radi tega, ker ima dotedeni drugo obrt, kateremu je baje znano. Proda se pod ugodnimi pogoji, vse skupaj, ali ali pa samo posestvo. Več pove posestnik Jožef Kurent, Prevajalec pošta Pilštanj pri Kozjem, Štajerska 7, I. nadstropje.

710

Trgovski tečaji Friderika Mester, lastnik čez evropske moje znane prejšnje trgovske akademije Lipske. Dva najst docentov. Prospect zastonj.

584

Hiša na prodaj pri Mariboru, tri sobe, dve kuhinji, močno zidana, šest let star, z lepi vrtom.

lepi hlevi in klet, se proda Cena 9.000. krov, ostane lahko 4.400. krov. Vpraša se Bachetrasse št. 5 Mikl, Studenci pri Maribor.

702

Posestvo s hišo blagajničarka išče službe. Vstopi lahko 15. septembra. Na željo se predstavi.

Ponudbe se naj pošljajo pod šifro: "Zadovoljnost 106"

poštnolezeče Celje.

710

2—8 pridni dijaki se sprejmejo na stanovanje in hrano pri boljši rodbini. Naslov v upravnštvo.

704

Malo posestvo, ki meji na mesto Maribor, s skoro novimi poslopji:

hiša, gospodarsko poslopje, svinjski hlevi, drvarnici, kuhinja za perilo in svinje, vrt za reje kokoši, velik sadonosnik in zelenjak z lepimi tri, okoli 2 oralna polja,

se proda pod ugodnimi plačilnimi pogoji za 7.200 krov. Vpraša se pri g. Fr. Korent, Maribor, Karnerplatz 7, I. nadstropje.

682

Priden, pošten viničar s 5 delavskimi močmi, se sprejme s 1. novembrom t. l. Naslov v upravnštvo.

679

Slaščarskega učenca sprejme

takov Ilich Eman, slaščar v Mariboru, Gospaska ul. 88.

639

Hiša na prodaj pri Mariboru, tri

sobe, dve kuhinji, močno zidana,

šest let star, z lepi vrtom,

lepi hlevi in klet, se proda Cena

4.000 krov, vknjižen je 12.600 krov. Natačajno pove lastnik Fr. Drobnik v Terničah, pos. Rače

666

Hiša na prodaj pri Mariboru, tri

sobe, dve kuhinji, močno zidana,

šest let star, z lepi vrtom,

lepi hlevi in klet, se proda Cena

4.000 krov, vknjižen je 12.600 krov. Natačajno pove lastnik Fr. Drobnik v Terničah, pos. Rače

666

</

Nagrobne vence

v vsakovrstnih izpeljovah, trake z napisimi,
in sveče za pogrebe priporoča!

Goričar & Leskovšek, Celje

trgovina s pisarniškimi potrebitinami itd.

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

Vsička italijanska zdravnična in fizična
dr. Schmid znamenite

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo
sluheto, težnjo iz nosa, sumanje
po učesih in nagubeš
tudi ako je že zaštarano. Steklenica stane K 4 - z navodilom o
uporabi. Dobiva se samo v lekarni
Apotheke "zar Senne", Gradeo,
Jakomaiplatz 24. 108

L o j,
spuščen in surovi,
kakor vse pokvarjene
in za jedi nerabljive
masti, kupi po navišji ce-
ni **tovarna mila**

I. Pfeifer Košnica — Celje.

Dr. Th. Bergmann - Maribor
ordinira zopet od 9-10 dop. in 2-3 pop.

698

Viktor Ušen trgovec
v Braslovčah,

naznanjam zaradi pomankanja prostora,
vsled vedno večje zaloge blaga razprodajo po
tovarniških cenah, kakor dobra, močna sukna
in hlačovina za moške obleke, klobuke,
srajce, nogavice, predpasnike, dežnike; fino
in lepo volneno ter vse drugo žensko bla-
go tudi pod lastnimi cenami.

Priporočam nadalje vsakovrstnega špecerij-
skega blaga, najboljšo moko in otrobe Maj-
dičevega mlina; v zalogi imam tudi suhe in
oljnate barve, žebanje, verige, čevljarska ko-
pita itd.

Kupujem jajca, maslo, suhe gobe, zmedene
in rezane ženske lase, ter vse druge poljske
pridelke po najvišjih cenah.

512

Na pravočasno naročitev

Tomaževe moke

za gnojenje
jesenske setve in polja za krmo
se s tem opozarja.

Jamčimo za čisto in polnovredno Tomaževo moko
in pošljamo izključno le v plombiranih vrečah, z
varstveno znamko in navedbo vsebine.

:: Tovarne za ::

Tomažev fosfat

Z. Z. o. z. Berolin W. 35.

Glede ponudb obrnite se na znane prodajalnice ali
naravnost na predimenovanovo tvrdko. 671

Zelo redka prilika!

Tovarne mi je izročila po neki nezgodbi več 1000 komarov krasnih
tehničnih flanelastik odel, da jih prodam pod roko; vse so najnovejši,
modne barve in imajo le skoro nevidne madeže od vode, kar pa nik-
kar ne brani, da bi se ne mogle porabljati v vsakem gospodarstvu za
pokrivanje postelj in ljudij; dolge so 190 cm, široke 155 cm, jako fine,
tople in trpežne. Podlajam jih po poštinem povzetju: 8 krasne flanelaste
odele v vseh barvah in vzorecih za 9 K, 4 gospodarske odelje za 10 K.
Vsak, ki dita to, naj naroči sampljivo, kajti prepričan sem, da bo
računovljen. Otan Bekera, c. kr. finančni nadpaznik v pokoju, Naslov
(Görlitz).

720

Vsička italijanska zdravnična in fizična
dr. Schmid znamenite

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo
sluheto, težnjo iz nosa, sumanje
po učesih in nagubeš
tudi ako je že zaštarano. Steklenica stane K 4 - z navodilom o
uporabi. Dobiva se samo v lekarni
Apotheke "zar Senne", Gradeo,
Jakomaiplatz 24. 108

Serravallovo žezeznato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
liko in častni diplom k zlati kolajni. 11
Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
krvne in rekonvalescente. Povzroča
voljo do jedi, utruje živce in popravi
kri. Izborni okus. Nad 7000 zdrav-
niških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l ā K 2-80 in po
445 1 l ā K 4-80.

Cementne cevi,

tlakove plošče, svinjska korita, ko-
rita za napajati, kakor vse druge cementne
izdelke, nadalje apno, Portlandov in Ro-
manov cement, vsake vrste opeko ponuja po
najnižjih cenah.

558

Ferdinand Rogatsch,
Maribor ob D., Raiserjeva ul. 26.

Lesni trgovci pozor!

V jaks prijazni vasi na Spodnjem Štajerskem 5 mi-
nut od Šave oddaljena je na prodaj nova moderno urejena
žaga. Zraven mlin na dva tečaja, lepi stanovanjski prostori,
svinjaki in precej zemlje. Cena 24.000 kron. Naslov po-
ve upravnštvo lista.

709

Tigrove flaneliske odeje.

Vsled raznih naročil sem se odločil to blago na veliko izdelovati in dan kljub splošni draginji odeje po stari
ceni za K 2 10 komad.

To so odeje, tkane tako, kakorša je tigrova koža,
okoli 200 cm dolge, z barvano borduro, mehke, volnate in
tople. Nadalje pošiljam klobučinaste odeje ā K 2-40 komad,
posebno težke, 200 cm dolge, gladkorujave, z borduro. Pošilja se po povzetju. Ako se vzame najmanj 6 komadov, poštnine prost.

727 Jožef H. Mikota, Königinhof ob Elbi.

Edina narodna trgovina

Ludovik Kuharič

je v Ormožu kjer 612

kupite moderno volneno blago za žen-
ske obleke, sukno in kamgarn za moš-
ke obleke, perliti kambrik, hlačevino,
belo platno, svilene robce in mnogo
drugega manufakturnega blaga iz naj-
boljših tovarn po čudovito znižanih ce-
nah. — Priporoča tudi svojo veliko za-
logo raznovrstnega špecerijskega blaga.

Z mojo

240

!! umetno moštovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod
izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
Maribor, Gor. Gospaska ulica.

Steckenpferd- milo z lilijskim mlekom

Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsed

123

Samoslovenska trgovina Fr. Lenart v Ptiju

Imam novi zalogi zeliko izblizu zajeznjega
mesta za moške ter volne za ženske obleke. Hlačevina
trpežna, tiski, satina, gefirje, Hlačevina,
uzilenili in drugi rini ter vsakovrstnega platu-
na. Izdelan in posteljno perišo po primernejših cenah. Na-
delja imam tudi možko perilo in gotova hlačna in Hlačevina
po zelo nizki cenai.

Razumljivi razumništvi iz mesta kakor iz okraja in
z mestnim z različnim modernim blagom.

Najtopleje se pripravlja

Franc Lenart v Ptiju,
manufakturana trgovina.

„Kapljice za svinje“ Cena 1 steklenice je 1 krone.

Gospod A. H. Sv. Kriz, piše:
Hvala Vam za priporočano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gosp. Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

mestna lekarna pri o. kr. oru

MARIBOR, Glavni trg štev. 15. 223

Bober tek je dobra stvar,

Zanemarjal je nikar!

Deber tek imaš vsak dan,

Ako viivaš

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grekki.

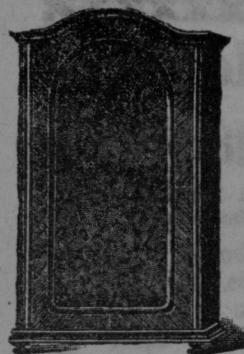
Ljudska kakovost

Kabinetna kakovost

liter K 2-40.

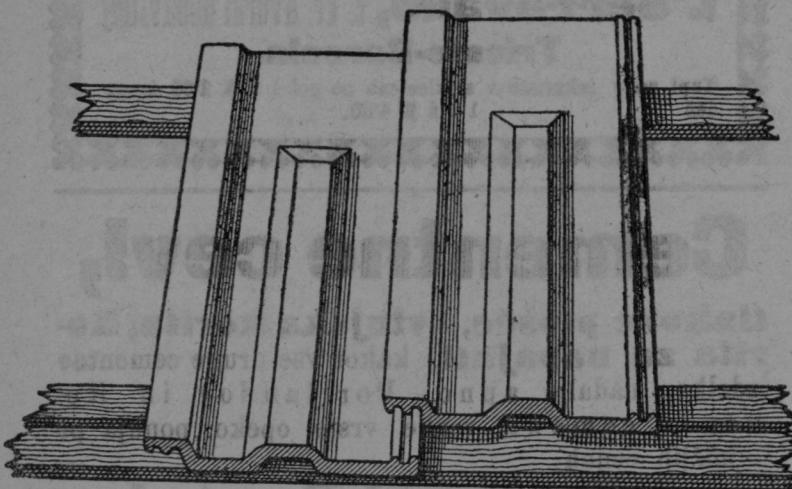
480.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

Pohištva in posteljne oprave
..... po najnižjih cenah. ....
Cenik in proračun zastonj.
Lastna mizarska in tap. delavnica.

F.P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in privezni nastavkom „sistem Marzola“

Brez jedprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihami!

Najpriprostje, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se isčejo.

ZAHVALA.

Ker nam je zapisala vsemogočna roka božja to preb ridko u-sodo, da nam je vzela našo zlato mamico ozir. soprogo gospo

Ano Lukman roj. Žgank

se vdamo popolnoma v božjo voljo, ker drugače ne bi prebili te nena-domestne izgube. V dolžnost si štejemo, da se tem potom najprisrečnejše zahvalimo vsem dragim za obiske v bolezni in za tako številno spremstvo na zadnjem poti. V prvi vrsti izrekamo zahvalo pred. duhovščini, visokoč. g. dr. Lukmanu, prof. bogoslovju za obilno tolažbo in spred veler. g. Lončariču, kaplangu pri Sv. Jurju, prečastitemu domačemu gospodu župniku Irglinu in vel. g. kaplangu Širecu, ki sta nas tolikokrat tolažila ob bolezni posebno pa ob smrti drage matere. Bog plačaj! Zahvalujemo se nadalje velenčenemu g. dr. Šerku, zdravniku na Vranskem, ki je zdravil, obiskoval in tolažil drago rajnko kot svojo lastno mater. Hvala Vam lepa gospod doktor. Najprisrečnejše zahvalo izrekamo nadalje visokorodni o-bitelji Schaur-ovi za obiske in tolažbo posebno ob smrti. Zahvalujemo se slavni požarni brambi za častno spremstvo, vsem sorodnikom in znancem, velečenjem tržanom, vsem vranskim župljanom, ki so od blizu in da-leč prihiteli ter spremili našo nepozabno mamo k zadnjemu počitku. — Bog povrni vsem, ki so nas bodisi osebno ali pismeno tolažili ob smrti.

Zlato mater pa priporočamo v pobožen spomin in molitev!

Vransko, 4. septembra 1910.

Žalujoča obitelj Lukman.

728

Olje od motorja oddaje 100 kg po 25 K
Tiskarna sv. Cirila, Maribor

Delavnica za popravila!

Dobri! Po cenil.

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.
Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastonj!
Gramofone od 20 do 200 K.
Niklasta remont.-ura K 3:60
Pristna srebrna ura " 7:60
Original omega ura " 18:—
Kuhinjska ura " 4:—
Budiljka, niklasta " 3:—
Poročni prstani " 2:—
Srebrne verižice " 2:—
Vedletna jamstva.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Geoposka ulica 26.
Kupujem zlatino in srebro.

Štefan Kaufmann

trgovec z železom 28
v Radgoni,

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih krijev po jaksni ceni.

Varujte svoj želodec, predno je prepozno,

s tem, da podpirate njegovo delovanje kot uda, ki čisti in prebavlja.

Preiskušeno iz izbranih najboljih in uspešnih zdravilnih zeli skrbno napravljeno, tek zbujače in prebavljanje pospešjuče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane nasledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zoprtega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz karne B. Fragner v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovan varst. znak.

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. Fragner-ja, c. in kr. dvor. dobavitelja,
„Pri črnem orlu“ PRAGA, Mala strana 203,
vogal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dnev. Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Pro naprej vpolj. K 1:50 se pošije malo steklenic, za K 2:80 velika steklenica, za K 4:70 2 veliki steklenici, za K 8:— 4 velike steklenice, za K 22:— 14 vel. steklenic poštnie prosti za vse postaje avstr.oogr. monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

249

Oglas.

Vpisovanje učencev v I. razred (nemški in slovenski oddelki) c. kr. državne gimnazije v Mariboru se vrši 9. septembra t. l. od 9. do 12. ure predpoldne v učni sobi VIII. razreda, izpiti za vprijem isti dan ob 2. popoldne. Sprememba oddelkov med šolskim letom ni dovoljena.

Maribor, dne 4. septembra 1910.

Ravnateljstvo c. kr. državne gimnazije.

726

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-v dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih za-vodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnilu gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvzemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.